

တၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်အတၢ်ကွဲး

လာ

ထီၣ်ဒံးသီဖိတဖၣ်

တၢ်တဲထၢဖိၣ်လာဖိသၣ်တဖၣ်

အဘၣ်(၈)

Little Authors' Imaginative World

Student Story Writing Competition

Vol. 8

**Little Authors' Imaginative World
Student Story Writing Competition Vol. 8**

တၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်အတၢ်ကွဲးလၢထီၣ်ဒီးသီဖိတဖၣ်
တၢ်တဲထၢဖျိၣ်လၢဖိသၣ်တဖၣ် အဘျၣ်(၈)

Drum Publication Group
P.O Box 66
Kanchanaburi 71000
Thailand

drum@drumpublications.org

December 2005

ISBN - 974-93794-2-X

တၢ်တဲခိၣ်တီ

ကဘျးပၤ

၁.	တၢ်မံမိၢ်လၢအဆၢ	၁
	နီၢ်ဖိဖိထူ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၂.	သ့ၣ်တြၢ်ဖိမ့ၢ်တၢ်သန့ၤလၢစီၤထူထူအဂီၢ်	၆
	စီၤထူသီသံၣ်မူ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၃.	ထီၣ်ဒိဖိမိၢ်ခံၣ်ဘ့ၣ်လၢအနးအိၣ်ထီၣ်က့ၤသ့ၣ်ပှၢ်	၉
	စီၤဆၢၣ်ကီၢ်သီ (မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤ)	
၄.	နမ့ၢ်တအဲၣ်ဒီးမၤလိတၢ်ဒီး	၁၂
	စီၤအဲၣ်ယွၤမူ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၅.	ဖဲတၢ်စူၤခါထံဒိၣ်လီၤ	၁၅
	စီၤမူန့ၢ်ထူ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၆.	ဖျၢၣ်ထူပျီဟ့ၣ်ယၤတၢ်မၤနၢၤ	၁၉
	စီၤအဲလၢၢ်ထူ (မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤ)	
၇.	ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လၢပှၢ်လၢကျါ (၁)	၂၂
	နီၢ်ခါရထံၣ် (မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤ)	
၈.	ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လၢပှၢ်လၢကျါ (၂)	၂၆
	နီၢ်ကြံၣ်ဒၣ် (မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤ)	
၉.	အဲၣ်တၢ်တီတၢ်လီၤ	၂၉
	စီၤအဲၣ်ခုၣ်မူ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၁၀.	တလဲၤခီဖျိတၢ်အဲၣ်ဘၣ်ဆၢၣ်ဘၣ်တူၢ်တၢ်လၢတၢ်အဲၣ်အယိ	၃၂
	စီၤလါဆံးဖိ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	
၁၁.	ကွံၣ်မုၢ်ညၣ်ရိ	၄၁
	စီၤလၢၢ်လါဟ့ၣ်ကူ (မဲၢ်ရၤမိၢ်ဒဲကဝီၤ)	
၁၂.	ယတၢ်က့ၤပးကသ့ၣ်တဘျီဆူကညီကီၢ်	၄၄
	နီၢ်အဲၣ်ကျိၣ်ဖိဝါ (မဲၢ်လးအူဒဲကဝီၤ)	

တၢ်ကတိၤလၢညါ

ကိးနံၣ်ဒဲးပအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးပြၢလံာ်လၢကိၣ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးပမၤအီၤတီၤထီၣ်၊ တီၤခၢၣ်သးဒီးတီၤဖျၢၣ်ကိၣ်ဖိတဖၣ်တဘျီစုၣ်စုၣ်န့ၣ်လီၤ. ၂၀၀၅, တနံၣ်အံၤမ့ၢ်ဝဲဖိသၣ်လၢအသးအိၣ်တဆံတနံၣ်ဒီးတဆံသၢနံၣ်အဘၢၣ်စၢၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဝဲတဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်ဆိကမိၣ်မ့ၢ်ဒီးကွဲးက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဟ့ၣ်ယုၣ်စ့ၢ်ကိးအဝဲသ့ၣ်ဒီးတၢ်ဝဲအခိၣ်တီတဖၣ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်လၢကယုထၢကွဲးတၢ်ဂ့ၢ်အခိၣ်တီၤလဲၣ်တကလုာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတၢ်ပညိၣ်လၢပမၤတၢ်ပြၢအဂီၢ်မ့ၢ်ဒဲးသိးပကဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၢ်ခါဆူညါအပုၤကွဲးလံာ်စၢ်နီၤတဖၣ်လၢပပုၤကညိအတၢ်ပူၤတကးဒဲးဘၣ်ဒဲးသိးဖိသၣ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးအခွဲးအယၢ်လၢကဟ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်အတၢ်ကွဲးအဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖိသၣ်န့ၣ်လီၤပြၢတၢ်ခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ(၁၀၄)ဂၤဒီးဖိသၣ်ကိးဂၤကုၢ်ကျဲးစးကွဲးဝဲအဂ့ၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပယုထၢထီၣ်ဒၣ်ထဲတၢ်ကွဲး (၁၂) ယုၢ်လၢပကထၢန့ၣ်အီၤလၢလံာ်တဘျီအံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဂ့ၢ်ဝဲဒၣ်တဂၤလၢအသန့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပမုၢ်လၢလၢဖဲသုဖးအီၤအခါသုကမၤန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညိ, တၢ်သ့ၣ်မံသးမုၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ပစံးဘျူးဘၣ်ဖိသၣ်လၢအဟ့ၣ်လီၤအတၢ်ဆၢကတီၢ်, ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဒီးန့ၣ်လီၤပြၢတၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျူးဘၣ်စ့ၢ်ကိးသရၣ်, သရၣ်မုၢ်ဒီးပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်လၢအကုၢ်ကျဲးစးဆုၢ်န့ၢ်ပုၤလံာ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ကျိၣ်တၢ်ရၤလီၤလံာ်လဲၣ်မုၢ်လၢလၢလံာ်ဖိတဘျီအံၤကကဲဘျူးလၢပုၤဖးတၢ်ဖိအဂီၢ်လီၤ.

တၢ်မံၤမိၤလၢအဆၢ

ယမိၤမ့ၢ်ကိၤသရၣ်မုၢ်ဒီးယပါန့ၣ်အပူၤကွၢ်မ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်
ခဲအံၤအဝဲအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢဟံၣ်ဒီးဖံးအိၣ်မၤအိၣ်ဒၣ်တနံၤအဂီၢ်တနံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
ယဒီးပုၤဝဲၤအိၣ်လွံၤဂၤ, ပိာ်ခွါသၢဂၤဒီးပိာ်မုၢ်ထဲယၤတဂၤလီၤ. ယမၤလိလွံၤတီၤ
ခံန့ၣ်မ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်တနံၣ်ယလီၤတၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. တနံၣ်အံၤယမၤလိဒီးဒၣ်
လွံၤတီၤလီၤ.

တနံၤအံၤယလဲၤထီၣ်ကိၤဒီးတနံၤယခိၣ်သၣ်ပံၤဆါအယိ, ယဟဲက့ၤတုၤဟံၣ်ယ
အိၣ်မ့ၢ်ဝံၤယတဖးလံာ်ဘၣ်. ယမံတဘျီပီၤလီၤ. ဖဲယမံအခါယဟံၣ်တဖျၢၣ်ပံ
လၢဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. ယအိၣ်လၢဟံၣ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤဒီးယဟံၣ်တဖျၢၣ်အံၤ
အိၣ်လၢပုၤဒိၣ်ပုၤယိာ်အပူၤလီၤ. တၢ်လီၤဖဲန့ၣ်အိၣ်ထဲယဟံၣ်တဖျၢၣ်လီၤ. ယပာ်
မ့ၢ်ပုၤလၢအထူးအတီၤဖးဒိၣ်တဂၤလီၤ. ဟံၣ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အံၤပံၤလၢဂ့ၤမးဒီး
အိၣ်ဝဲခံကထၢလီၤ. လၢဟံၣ်ပူၤတခီတၢ်အိၣ်လၢအိၣ်ပုၤခဲလၢာ်လီၤ.

ယပာ်မ့ၢ်ပုၤထူးတီၤဖးဒိၣ်တဂၤအယိအိၣ်ဒီးအခုအပုၤအါမးလီၤ. ယမိတမၤဘၣ်
တၢ်နီတမံၤဘၣ်. အပျီၤပိာ်မုၢ်တဖၣ်မၤတၢ်လၢဟံၣ်ပူၤခဲလၢာ်လီၤ. မ့ၢ်ယမိတခီ
အိၣ်လၢဟံၣ်ပူၤကွၢ်ထွဲဟံၣ်ပီၤဒီးယမ့ၢ်ပုၤလၢအသးဖုံကတၢ်တဂၤလီၤ. ယ
ကွၢ်တၢ်ဂီၤမူ, ယလိာ်ကွဲယအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢယဘၣ်သးအိၣ်တဖၣ်ကိးနံၤဒီးဒီး
ယသးဖုံဒိၣ်မးလီၤ. ယတသ့ၣ်ညါတၢ်ကိာ်တၢ်ဂီၤဘၣ်. ယဟံၣ်ကပိာ်ကပၤအိၣ်ဝဲ
ဒီးကစၢ်ကလိ, ထံကျိထံကွၢ်တဖၣ်အိၣ်အါမးလီၤ. ကိးနံၤဒီးထီၣ်ဖိလံာ်ဖိတ
ဖၣ်ကိးထီၣ်သီၣ်လၢကစၢ်ကပၤဒီးဖဲဂီၤခီဒီးဟါခီတၢ်ကခံးအဆၢကတီၢ်ဆီ
မံၤတဖၣ်အိၣ်အိၣ်သီၣ်အါမးလီၤ. ဘီၣ်သီၣ်, ခုၣ်ဘျု, တၢ်သူတဖၣ်ကိးသီၣ်စ့ၢ်ကိး

လီၤ. ယပါဒီးအခုအပူၤတဖၣ်လဲၤလူၤအိၣ်တၢ်မံၤလၢဒီးပအိၣ်ဘၣ်တၢ်ညၣ်ကိး
နံၤဒဲးလီၤ. ယအိၣ်တဖၣ်ညၣ်, ချဲးညၣ်, ချဲးဒိၣ်တဖၣ်ဘဲးမးလီၤ.

ယပါမ့ၢ်ပုၤလၢအအဲၣ်တၢ်ပံၤတၢ်လၢဒီးအိၣ်တၢ်သူတၢ်သၣ်တဖၣ်ဝံၣ်ဒိၣ်မးအပိ
လၢဟံၣ်ကရၢၢ်ဖးလဲၢ်အပူၤန့ၣ်, ယပါသူၣ်လီၤတၢ်အါမးန့ၣ်လီၤ. ယဟံၣ်လီၢ်ခဲ
ကရၢၢ်ဖးလဲၢ်အပူၤ, ယပါသူၣ်လီၤဝဲတဖၣ်ထူၣ်, ပန့ၢ်ထူၣ်, ဃီထူၣ်, မးအိ
ထူၣ်, တခိးထူၣ်, သ့ၣ်ဝါလီထူၣ်, သဲးထူၣ်, ဖိသၣ်အထူၣ်, တယီၤဖိဆံၣ်သၣ်
အထူၣ်, ပနီၣ်ကျဲထူၣ်, တကွံထူၣ်ဒီးကထံထူၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. လၢယဟံၣ်ကပၤ
ယပါခူၣ်န့ၢ်ကမၢ်ခဲဖျါဒီးလၢကမၢ်အပူၤဘျဲးညၣ်တဖၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. လၢ
ယဟံၣ်မဲၣ်ညါန့ၣ်, ဖိတဖၣ်တၢ်သူၣ်အီၤတဂ့ၢ်ဘၣ်တဂ့ၢ်ဖျါပံၤဖျါလၢဒိၣ်မးဒီး
ဖိအိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်ဖိထီၣ်ဝဲပံၤလၢဒီးနၢမူမၤမုၢ်ယသးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.
လၢဖိကရၢၢ်အပူၤအိၣ်ဝဲဒီးလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤဒီးစီၢ်နီၤခိၣ်လၢတၢ်ဟံၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤလၢအ
ဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်ဖဲဟါခိ, ယပါဆ့ၣ်နီၤကတီၢ်သကိးတၢ်ဒီး
ယမိဒီးပုၤတမ့ၢ်တဖၣ်အခါယပါအခုအပူၤတဖၣ်ဟဲးစိၣ်လီၤတၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအါမး
န့ၣ်လီၤ. ယဲယမ့ၢ်ဖိသၣ်အပိ, ယလိာ်ကွဲလၢဖိကရၢၢ်အပူၤလီၤ. ယစံးအိၣ်ခူ
သူၣ်ယပုၤလၢဖိတဖၣ်အကျါလီၤ.

ယအိၣ်တၢ်သူတၢ်သၣ်တဖၣ်ကိးနံၤဒဲးအဆၢတထီၣ်တဲာ်ဘၣ်. ယအိၣ်ဘဲးဒိၣ်မး
ဒီးယဒုးအိၣ်ယပုၤတဖၣ်လီၤ. ယဟံၣ်မဲၣ်ညါစ့ၢ်ကိးအိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်သိလုၣ်အလီၢ်
န့ၣ်လီၤ. ယပါအသိလုၣ်အိၣ်အါမးန့ၣ်လီၤ. လၢဟံၣ်ပူၤအိၣ်ဒီးလီၢ်မ့ၢ်အူတဖၣ်ဒီး
တၢ်ဂီၤမူတဖၣ်လီၤ. ဟံၣ်ပျီပူၤအိၣ်ဒီးစီၢ်နီၤခိၣ်, လီၢ်ဆ့ၣ်နီၤလၢအပံၤလၢတဖၣ်
လီၤ. စီၢ်နီၤခိၣ်အဖိခိၣ်အိၣ်ဒီးဖိကိတဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်အဝံၣ်တဖၣ်ပုၤဟဲးလီၤကိး
ဂီၤဒဲးဒီးကိးဟါဒဲးန့ၣ်လီၤ. ယဟံၣ်ပူၤပုၤဖိအိၣ်တၢ်လၢလီၤမ့ၢ်အူဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်
လုၣ်ထံလီၢ်ဒီးတၢ်ဟးလီၢ်လၢဟံၣ်ပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ယတၢ်အိၣ်မူအံၤမုၢ်ဒိၣ်
မးလီၤ. ယဟံၣ်န့ၣ်အိၣ်စီၢ်စုၤဒီးဒုသဝီ, ခူစ့ၢ်တဖၣ်သၢနၣ်ရံၣ်ကျဲလၢပဘၣ်လဲၤ

လာသိလွန်နှင့်လီ။ ယပါကိးန့ၣ်ပှၤသရၣ်မုၣ်လၢကဟဲသိၣ်လိပှၤတကၤလီ။ ပအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိအကသံၣ်သရၣ်တကၤန့ၣ်လီ။

ယပါတဲယၤလၢယမ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်မးကဆှၤယၤလၢကိၣ်လၢဝ့ၢ်ပူၤလီ။ ယအိၣ်ဒီးဖဲထူလၢအယံလၢတဖၣ်, ထံဖုံၣ်ထူ, နၢ်ဒီးထူဒီးပသံးထူအါမးန့ၣ်လီ။ ယကူယကၤတဖၣ်အိၣ်ဒၣ်ထဲအဂ့ၤလီ။ ယကွၢ်လီၤယသးဂ့ၤဒိၣ်မးလီ။ ကိးမ့ၢ်နၢ်ဒီးယမံလီၤလၢယမိၢ်ဒီးယပၢ်အဘၢၣ်စၢၤလီ။ ယပါမံဖိမးဟုယၤယမံမုၢ်ဒိၣ်မးလီ။ ယပါအိၣ်ဒီးအခုအပှၤပိၣ်ခွါတဖၣ်ဒီးတၢ်စုကဝဲၤအါမးလီ။ ယပါဘုၣ်စ့ၢ်ကိးထွံၣ်လၢကမိၤတၢ်အဂီၢ်လီ။

ဘၣ်တနၢ်ဖဲယမံဘၣ်ယသးအခါယပါကိးဂဲၤဆၢထၢၣ်ယၤလၢမ့ၢ်နၢ်ယိၣ်လီ။ ယနၢ်ဟူတၢ်သိၣ်အကလုာ်ကလုာ်, ကျိသိၣ်ထွံၣ်မိၤတၢ်သိၣ်ကလူကလီအါမးလီ။ ပှၤစံၣ်ထီၣ်စံၣ်လီၤဒီးပှၤကိးပသုသိၣ်အါမးန့ၣ်လီ။ ယပါမိၤထီၣ်ယစု, စိာ်ထီၣ်ယပုၢ်ဒီးယမိၢ်စ့ၢ်ကိးစိာ်ထီၣ်ယပုၢ်အဂၤတဖၣ်လီ။ ယပါမၤပစံၣ်လီၤဆူဟံၣ်ဖိလၢ်ဒီးပပျံၤတၢ်ပသးကနိးဒိၣ်မးလီ။ ယပုၢ်အဆံးဖိတဖၣ်ပျံၤတၢ်ဒီးဟီၣ်ကိးပသုလီ။ ယမိပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးဒီးစိာ်ယပုၢ်တကျၢၤလၢၤဘၣ်. ယစံၣ်လီၤဒီးယမိ, ယပါဆူဟံၣ်ဖိလၢ်ဒီးပအိၣ်ခူသ့ၣ်လၢတၢ်ပူၤတပူၤလၢဟံၣ်ဖိလၢ်န့ၣ်လီ။ ကျိသိၣ်သကြးအါမးလီ။ ထွံၣ်တဖၣ်မိၤတၢ်အဆၢတထီၣ်တဲာ်ဘၣ်. ပှၤယှၢ်သိၣ်အါမးန့ၣ်လီ။ ယပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးယဆိကမိၣ်လၢတဘျီအံၤယကသံလီ။ မ့ၢ်မတၢ်တဖုဟဲမၤအါမၤသီပှၤလဲၣ်.

ယပုၢ်တဖၣ်ဟီၣ်ဒီးယဲယဟီၣ်စ့ၢ်ကိးလီ။ ယပါတဲပှၤ, “ဟီၣ်တဂ့ၤ. ပှၤကနၢ်ဟူပှၤဒီးကဟဲမၤသံပှၤလီ။” ဖဲန့ၣ်ယဟီၣ်တဘျီလၢၤဘၣ်. ပှၤယှၢ်န့ၣ်ယကွၢ်ဖျါဒၣ်သူသူလီ။ ယသးတမုၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ယကူယကၤဒီးယစုယထူလၢယပါဟ့ၣ်ယၤတဖၣ်ဟါမၢ်လၢ်လံၤခါ. ယပါအသိလွန်လီၤမၢ်လၢ်လံၤခါ. ယဟံၣ်ဖိဒိၣ်

တဖျဉ်အံပုကမကွေ့ဝဲလဲလဲ. ကျိသိပ်, ထွံ့မိတ်, တံသိပ်ကထွံ့ဘးလီ
 အံတံတံဖးယံညါလီ. ဘူးထိပ်လၢသၢန့ၣ်ရံၣ်ကဘၣ်လံလီ. ယံထိပ်တ
 စးတံသိပ်စ့လီစ့လီဒီးလီမံကွံာ်ဝဲလီ. ယသံကွံာ်ယပါ, “ပါစၢ, တံမနုၤ
 မၤအသးလဲၣ်”

ဒီးယပါတဲယၤ, “ပုအၢပုသီ, တမုၢ်တဖုဟဲဒုးပု”

ယသံကွံာ်ယပါ, “အဟဲဒုးပုဘၣ်မနုၤလဲၣ်”

ယပါတဲယၤ, “အဝဲသ့ၣ်သးလီပတံထူးတံတံ, ကျိၣ်ဧါစ့ဧါတဖုၣ်အယိဟဲ
 ဒုးပုလီ”

တဘျီအံယပျံၤတံဒိၣ်န့ၢ်အလီၤယအိၣ်တသ့လၢဘၣ်.

ယသံကွံာ်ယပါ, “ပါပါစၢ, တမုၢ်တဖုအံကွေ့လံဧါ. ကဟဲဒံးဧါ”

ယပါတဲယၤ, “ကွေ့လၢလံ. တဟဲကွေ့ဝဲလၢဘၣ်”

ယပါတဲဝဲလၢပုဒးဘၣ်ဒိဒီးပုဖိၣ်န့ၢ်အဝဲသ့ၣ်တနီၤလီ. လၢခံဟဲဝဲတဘျီလၢ
 ဘၣ်. ယသံကွံာ်ယပါလၢ, “အကွေ့စိတ်တံထူးတံတံလၢလံဧါ”

ယပါတဲလၢ, “တကွေ့စိတ်ဝဲဘၣ်. မၤဝဲတန့ၢ်နီတံမံဘၣ်”

ယဲတခီယပျံၤဒိတ်ဒိၣ်မးန့ၣ်လီ. ယဘၣ်ယိၣ်ထဲယမိဒီးယပါကသံဘၣ်ဖုးလီ.

ယသးကညီဘၣ်ယပုၤတဖုၣ်ဒိၣ်မးလီ. မ့ၢ်လၢယပျံၤတံဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်အယိ
 ယကိးယမိယပါခဲအံခဲအံဘၣ်ဆၣ်အဝဲသ့ၣ်တကိးဆၢယလၢဘၣ်. ယကိး
 ပသူ, ယထူတကျိတ်, ယဟိၣ်ဖးဒိၣ်တုၤယဖျိပုၤထီၣ်လၢခိတစုန့ၣ်လီ.

ယမိယပါကိးပုၤထီၣ်ယဒီးဒုးအီယလၢထံခုၣ်တခွးလီ. ယကပၤလီအါမး
 အယိယမိထွါကွံာ်န့ၢ်ယလီ. တံဘျးယသးဒိၣ်မးအယိယမိယပါဒုးအိၣ်ဘျး
 ယလီ. တုၤတံဘျးယသးဟါမံတဘျီယိယပါသံကွံာ်ယၤ, “ဖိမုၢ်ဧါ, မ့ၢ်န
 ဘၣ်မနုၤလဲၣ်, နမံမိတ်မနုၤလဲၣ်” န့ၣ်လီ. ယဆ့ၣ်နီတစိဖိဒီးကွံာ်ကွေ့တံ
 လၢယကဟိယကပၤတထံၣ်လၢယဟံၣ်ဖးဒိၣ်တဖျဉ်လၢဘၣ်. ယမိယပါ

တမ္ဗာပုဂံဂါအံၤဘၣ်. ယဒီပုဂံဝဲတဖၣ်တမ္ဗာပုဂံတဖၣ်အံၤလၢၤဘၣ်. ယပာ်အခု
 အပုဂံပိာ်မုၢ်, ပိာ်ခွါတဖၣ်တအိၣ်နီတဂၢၤလၢၤဘၣ်. ယတထံၣ် တၢ်နီတမံၤဘၣ်.
 ယအိၣ်ဒၣ်လၢၤဒၢးဝၣ်တဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. ယဟံၣ်ကပိာ်ကပၤအိၣ်ထဲပုၤဟံၣ်တ
 ဖၣ်လီၤ. တၢ်မုၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်တအိၣ်ဘၣ်. လၢယဟံၣ်မဲၣ်ညါန့ၣ်ဖိယံလၢဒီးလီၤ
 ဆၣ်နီၤတဖၣ်တအိၣ်လၢၤဘၣ်. အိၣ်ထဲပုၤသ့ၣ်တုၤလုတက့မုၢ်, လုၢ်ခုမုၢ်တဖၣ်
 လီၤ. ယပါအသိလုၣ်တအိၣ်ဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ထိးကပိာ်တဖျၢၣ်လီၤ. ဖဲလဲၣ်လီ
 နီၣ်ဝံၢ်ကသ့ၣ်, တၢ်ဂီၤမူ, တၢ်တအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ထဲမ့ၣ်အူဒၢဖိတဖျၢၣ်
 လီၤ.

ယမိယပါခိးသံကွၢ်ယၤတၢ်ဘၣ်ဆၣ်ယတစံးဆၢဘၣ်. ယဟးကွၢ်တၢ်ခဲလၢၢ်ဝံၤ
 ယဟဲကွၢ်မံၤနီၤဒီးသါသဖွဲထီၣ်ယဲလီၤ. ယသံကွၢ်ကဒါကွၢ်ယမိယပါ, “ယမံဖး
 ယံၣ်လံၣ်ဧါ”

ယမိတဲယၤလၢယမံလၢဟါခီယဲၤန့ၣ်ရံၣ်ဒီးခဲအံၤမုၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်သံလၢလံလီၤ.
 ယမိၤသံကွၢ်ယၤ, “နဘၣ်မနုၤလဲၣ်” ယတဲယမိလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဆိဘၣ်တဆိလီၤ.

“အိ..အိၣ်ဒၣ်ယမံမိၢ်တၢ်လီၤမးလဲၣ်. တမ့ၢ်မးတၢ်နီၤကီၢ်လဲၣ်. ယသးသမူတစါ
 အံၤယအဲၣ်ဒီးအိၣ်ဘၣ်ဟံၣ်ဖးဒိၣ်ဒ်ယမံမိၢ်ဘၣ်အသိးလီၤ. တၢ်လၢတၢ်ပုၤခဲ
 လၢၢ်, ယဘၣ်ကီၢ်ဘၣ်ဂီၤတၢ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်. အိ...တၢ်အံၤကဲထီၣ်အသး
 တသ့မးလဲၣ်. မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်မံမိၢ်လီၤ. ခဲကၢၢ်တယၣ်မးကအိၣ်ဘၣ်ဒ်အံၤလီၤဧါ
 သၢၣ်. ယဆၢအိၣ်ဘၣ်ဒ်အံၤသပုၤတၢ်လီၤ. တၢ်ထူးတၢ်တီၤဒီးတၢ်ယံတၢ်လၢ,
 တၢ်ကယၤကယဲတဖၣ်ကမ့ၢ်ဒၣ်တစီၢ်တလီၢ်ဖိဒ်ယမံမိၢ်တၢ်အသိးလီၤ. ယတ
 သးလီတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလၢၤဘၣ်. ယသးလီဒၣ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လီၤ.
 မ့ၢ်လၢတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့န့ၣ်တၢ်ဘျၢၣ်ဟဲဟ့ၣ်န့ၣ်ဝဲတန့ၢ်ဘၣ်အယိလီၤ.”

သုန်ကြွေဖိတ်တော်သနုဒလာစီထူထူအင်္ဂီ

လာသဝိတိတဖျာဉ်အပူပူပျံပျံခွါဖိအိတ်တဂါဒီးအမံမုာ်ဝဲစီထူထူလီၤ. အဝဲအိတ်
ဒီးအပုာ်ဒုခွါသာဂါဒီးအပုာ်ဒုမုာ်သာဂါလီၤ. အမိအပါမုာ်ပုၤမၤစုးဖိလီၤ. စီထူထူ
မုာ်ဖိသုန်လၢအနီၤလီၤတဂါလီၤ. အမိအပါလဲၤဆူဒုးပူၤအခါအဝဲအိတ်လၢဟံၣ်
ကွၢ်အပုာ်ဖိတဖၣ်ဒီးဖဲအမိကလဲၤတၢ်န့ၣ်ဖိဟံၣ်န့ၣ်ဝဲမုၤဒီးမၤဝဲအဒုးအိတ်အပုာ်ဖိတ
ဖၣ်လၢမုၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါအသးအိတ်ဒုၣ်ထဲအနီၣ်တဆံလီၤ.

အမိအပါမုာ်ပုၤဖဲဒုးအယိဘၣ်ဟးဖဲဒီးအိတ်ဒုးတနံၤတပူၤတနၢတပူၤလီၤ. ဘၣ်
ဟးအိတ်လၢဒုးပူၤတဘူးဒီးပုၤကညီဘၣ်. ထူထူအပါန့ၣ်ဟံၣ်ပဲပျီၣ် (ကျိ) တခိၣ်
လၢတၢ်ဖိတ်လံၤမုာ်မၤဟးဂီၤအဘုဒီးကခးဝဲအင်္ဂီန့ၣ်လီၤ. ကိးမုာ်နံၤထူထူအပါ
လဲၤမၤတၢ်ဟဲက့ၤမုာ်ဟါကိးမုာ်ဟါလီၤ. တနံၤတခိၣ်ထူထူအမိဒီးအပါဂဲၤဆၢ
ထၢၣ်ဖိအိတ်မုၤအိတ်ထံဝံၤမၤဟံၣ်န့ၣ်ဝဲအဖိတဖၣ်အမုၤဝံၤလဲၤတၢ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး
ထူထူအပါန့ၣ်ဟးခးကျိဝံၤဟဲက့ၤဘူးထီၣ်ဝဲတကံၤခံန့ၣ်လီၤ. အဝဲလဲၤမၤတၢ်
ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မနုၤမးတကဲထီၣ်အသးဘၣ်.

အိတ်တနံၤတခိၣ်ဖဲထူထူအမိအပါလဲၤတၢ်ဒီးအဝဲအိတ်တၢ်လၢဟံၣ်ကွၢ်အပုာ်ဒီးမံ
နီၤမၤမံဝဲအပုာ်အိတ်န့ၣ်ဖိတဂါလၢဖၣ်ကွၢ်ထံးန့ၣ်လီၤ. ထူထူအပုာ်ဒုခွါလၢအဖိ
လၢတဂါအမံမုာ်ဝဲဖါလံကျိလီၤ. ပုၤတဂါအံၤဒ်အမံၤအသိးမုာ်ပုၤလၢအလံကျိ
တဂါလီၤ. အိတ်ယိဝဲတမုာ်ကံၤဆိးဘၣ်. ဖဲအမိအပါလဲၤတၢ်ကယံၣ်ထီၣ်တ
ဖဲန့ၣ်တၢ်လံကျိအံၤအိတ်ဒီးသုၣ်ညါကျိအဂ့ၢ်အကျိဒီးကျိန့ၣ်မုာ်ပုၤတ့ၤအီၤဒ်လဲၣ်
န့ၣ်လီၤ. အဝဲဟံးထီၣ်ကွၢ်ဝဲတုၤအသးမံဝံၤက့ၤဘူးထီၣ်က့ၤဝဲဖဲအပၢ်ဘူးထီၣ်

ဝဲအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢဘျးဝဲတကျၢၤအယိအကျိအံၤလီၤတဲာ်ပီၤထီၣ်ဒီးဘၣ်ဝဲ
 အစီစီထူထူအခိၣ်ဒ့န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဆၢကတီၢ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်လၢပှၤတအိၣ်လၢဟံၣ်နိတ
 ဂၤဘၣ်အယိပှၤတသ့ၣ်ညါထွဲနိတဂၤဘၣ်. အဟံၣ်စ့ၢ်ကိးတဘျးဒီးပှၤနိတဂၤ
 ဘၣ်. လၢဟံၣ်တခီအိၣ်ထဲအဝဲဒီးအပှၤဆံးဖိတဖၣ်လီၤ. စီၤထူထူအခိၣ်ဒ့ဘၣ်
 ဒိဒီးအယံၣ်တဘိဒီးအသ့ၣ်ယုၤလီၤဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. ပှၤနီၢ်ဒိၣ်တအိၣ်နိတဂၤဒီး
 ပှၤအနီၢ်ဒိၣ်ကတၢ်လၢဟံၣ်ပှၤခဲအံၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲစီၤထူထူလၢအသးအိၣ်အနံၣ်(၁၀)
 န့ၣ်လီၤ. စီၤထူထူအခိၣ်ဒ့သ့ၣ်ဝဲဒိတနံၤကျၢၤညါန့ၣ်လီၤ. ကဘၣ်မၤပတုၣ်ဝဲတၢ်
 သ့ၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်.

စီၤထူထူအမိအပါကျိနီၣ်ဒိတနံၤဝံၤဟဲက့ၤလၢမ့ၢ်ဟါလီၤ. ထူထူအမိၢ်အပၢ်ဟဲ
 က့ၤအဟံၣ်ဒိတဖျၢၣ်အိၣ်မးဘျၣ်ယုၢ်ကလၢန့ၣ်လီၤ. ကိးမ့ၢ်ဟါဖဲအဝဲဟဲက့ၤအ
 ခါထံၣ်ဝဲအဖိဂဲၤလိာ်ကွဲလၢဟံၣ်ခိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ. တနံၤအံၤတထံၣ်ဝဲအဖိတဖၣ်
 ဂဲၤလိာ်ကွဲလၢဟံၣ်ဖိလၢအယိက့ၤထီၣ်ကွဲဝဲလၢဟံၣ်ပှၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲက့ၤထီၣ်အ
 ခါထံၣ်ဝဲတၢ်သ့ၣ်လီၤစီၤလၢဟံၣ်ဒီးက့ၤန့ၣ်လီၤဝဲဒီးထံၣ်ဝဲလၢအဖိခါဒိၣ်မဲဘၣ်အ
 သး, ဘိၣ်အခိၣ်ဒီးပှၤပီၤတဖျၢၣ်ဒီးဘၣ်အါထဲအသ့ၣ်လီၤ. တၢ်လံကျိတဲဘၣ်အ
 မိၢ်လၢအစီဒိၣ်အခိၣ်ဘၣ်ဒိဒီးကျိလီၤ. ဖဲန့ၣ်အမိအပါသံကွဲၢ်တၢ်တချုးလၢၤ
 ဘၣ်. က့ၤကရီလၢအဖိခါဒိၣ်အအိၣ်ဒီးကိးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဝဲလီၤ. ဖိခါဒိၣ်တခီအ
 ခိၣ်သ့ၣ်ဒိတနံၤညါဒီးမၤဝဲတကဲလၢၤဘၣ်. အမိၢ်အပၢ်က့ၤဘျၣ်လီၤကွဲဝဲအဖိအ
 ခိၣ်ဒ့ဒီးထံၣ်ဝဲထဲလၢ်ဖးယုၤအသးလီၤ. တၢ်လံကျိတဲဝဲလၢသါစီအခိၣ်သ့ၣ်သါ
 မၤတသ့ဘၣ်အယိအသ့ၣ်မ့ၢ်ထီၣ်သါလူအီၤဒီးလၢ်ဖးထံးန့ၣ်လီၤ. သါမ့ၢ်တလူအ
 သ့ၣ်ထီၣ်အယိသါလူဒီးလၢ်ဖးထံးလၢ်တကပၤဒီးအသ့ၣ်ထီၣ်စ့ၤလီၤအယိသါ
 စီမဲဘျးလၢကသးပှၤနီၣ်အသးလီၤ. လၢတၢ်ကရီကဒးအပှၤထူထူအမိလဲၤကိး
 ဝဲပှၤသဝီဖိဒီးပှၤသဝီဖိတဖၣ်ဟ်ချုးအသးမ့ၢ်ဟါတၢ်ခဲးန့ၣ်က့ၤလဲၤယိးဆုၤထူထူ
 ဆုတၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ.

ထူထူလဲၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်အခါတသ့ၣ်နီၣ်အသးလၢၤဘၣ်. ကသံၣ်သရၣ်ဆဲးလီၤန့ၣ်အီၤကသံၣ်န့ၣ်လီၤ. သရၣ်သ့ၣ်န့ၣ်အီၤကသံၣ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. တယံာ်ဘၣ်ဒီးထူထူသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအသးလီၤ. ထူထူအိၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်တသီခံသီဒီးကသံၣ်သရၣ်ကွၢ်ဝဲလီၤကံအဂံၢ်အဘါအိၣ်ထီၣ်အယိကသံၣ်သရၣ်ဒိၣ်အခိၣ်ဒုလီၤ. အခိၣ်ဒုလၢဘၣ်ဒိတကပၤအညၣ်ပီၤဖးကွံာ်ဒီးအယံကံကွံာ်အယိပုၤဘၣ်ဒိၣ်တံာ်အတၢ်လီၤ. အပါဒုကွၢ်ဝဲတဘျီလၢၤဘၣ်. မ့ၢ်အမိဒုအသ့ၣ်ပုၤထးလီၤ. ထူထူန့ၣ်က့ၤအသးဆူၣ်လၢပုၤကဒိၣ်အခိၣ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပိာ်ခွါဖိလၢအသးဒုတဂၤလီၤ. အဝဲန့ၣ်လီၤဆူပုၤဒိၣ်တၢ်အလီၤဒီးပုၤဒုးန့ၣ်အီၤလၢကသံၣ်သးသပုၤဒီးပုၤဒိၣ်ကွံာ်အခိၣ်တကပၤလီၤ. ထူထူအခိၣ်အိၣ်တၢ်ထဲတကပၤဘၣ်ဆၣ်အသးတဟးဂီၤဘၣ်.

တုၤအခိၣ်ဘျီဒီးအဝဲမၤတၢ်အဂၤတသ့လၢၤဘၣ်. ဟးဝဲလၢနီၣ်တြၢ်လီၤ. ထီၣ်ကွံာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, လဲၤတပူၤလၢလၢမ့ၢ်ဂ့ၤနီၣ်တြၢ်ကဲတၢ်မၤစၢၤလၢအဂီၢ်လီၤ. ထူထူန့ၣ်ဖျါသ့ၣ်ဖံးညိထီၣ်ဘိလီၤ. ထူထူန့ၣ်ဆုအိၣ်ဘု, ဖိအိၣ်တ့ၤအိၣ်သ့ဝဲလီၤ. ဆုအိၣ်ဘုဒီးနီၣ်တြၢ်ဖိလီၤ. ထူထူမ့ၢ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သးဒုထီၣ်ဘိ, ဟ်ဆူၣ်အသး, အမိအပါမ့ၢ်ပုၤမၤအိၣ်ဒုးဖိသန့က့ၤအဝဲကျဲးစးမၤစၢၤအမိအပါဒီးအမိအပါထံၣ်လၢအဖိတဂၤအံၤမၤတၢ်မၤအဆူၣ်အကီၢ်တသ့လၢၤဘၣ်အယိဆုၤဝဲလၢကွံာ်လၢတၢ်နးတၢ်ကျဲၤအပူၤလီၤ. ထူထူမ့ၢ်ပုၤသးဆးအယိတမၤကီၢ်မၤဂီၢ်အမိအပါဘၣ်. ကျဲးစးမၤလိတၢ်တုၤအဖျိဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဝဲကွံာ်သရၣ်တၢ်မၤဒီးကဲထီၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢအမိအပါအဂီၢ်ဒီးလၢအဒုသဝီအပုၤကလုာ်အဂီၢ်ဖးဒိၣ်ညါန့ၣ်လီၤ. လၢအသးသမူအပူၤပုၤလၢအလဲၤယုာ်တၢ်ဒီးအီၤမ့ၢ်နီၣ်တြၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

ထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရားလောကအဖူးအိတ်ထိုက်ကုသုတ်ဟ်

တၢ်တဲဒ်တဘျီထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရားအိတ်ဝဲခံဘုရ်န့ၣ်လီၤ. ထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရ်အံၤအိတ်ဆိးဝဲ
ဒ်လၢတၢ်လီၤတတိၤဒီးတၢ်လီၤအဝဲန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်လီၤလၢတၢ်ယီၤယုဒီးတၢ်ကိၢ်ဆါဝဲ
ဒ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ကိၢ်ဆါအယိတၢ်မဲတၢ်မါဒီးသ့ၣ်ဝဲတဖၣ်မဲထီၣ်ဝဲတန့ၢ်
ဘၣ်. ထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရ်အံၤအိတ်ဝဲဝဲသ့ၣ်ယုထီဖးဒိတ်တထူၣ်အခံန့ၣ်လီၤ.
သ့ၣ်တထူၣ်အံၤအိတ်ဒ်ထဲအဒုအတြၢ်လီၤ. အလၢတၢ်အိတ်နိတ်ဘုရ်ဘၣ်. လၢ
သ့ၣ်ခိၣ်ထံးအိတ်စ့ၢ်ကိးဒီးထံပူၤဆံးဆံးဖိတပူၤလၢထံအိတ်ဝဲဒ်တဖးဖိလၢထီၣ်
ဒီဖီမိခံဘုရ်အံၤကအိတ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရ်အံၤဒ်သိးကအိတ်ဘၣ်အိတ်ဘၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ဟးယုအိတ်ဝဲအဆၣ်ကိး
န့ၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟးယုအိတ်အဆၣ်ဝံၤ, မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးအိတ်ထံန့ၣ်ဟဲက့ၤယုၤ
က့ၤဝဲဒ်လၢအအိတ်တၢ်ဆိးတၢ်အလီၢ်ဒီးဟဲက့ၤအိတ်ဒ်ထံလၢထံပူၤအံၤထဲတ
လီၤစီၤဇီၤန့ၣ်လီၤ.

ထိုက်ဒီဖီမိခံဘုရ်အံၤဟးယုအိတ်အဆၣ်ဒီးတုၤလၢမ့ၢ်ဟါလီၤလံးဒီးဟဲက့ၤမံ
ဝဲဒ်လၢသ့ၣ်ဒုလိၤလၢအသ့ၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဖိတဘုရ်န့ၣ်မံမိခံလၢထီၣ်ဟဲခံ
ဘုရ်န့ၣ်အတၢ်ဒိတ်န့ၢ်ဒီးအီၤဒီးတုၤမ့ၢ်ဆၣ်ဝါထီၣ်ဒီးထီၣ်ဖိတဘုရ်အံၤတဲဘၣ်အမိ
လၢအမံမိခံတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤခဲလၢၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဒီးတုၤမ့ၢ်ဆါခိးထီၣ်ဖိဟဲခံဘုရ်ဒီးထီၣ်ဖိမိခံဘုရ်န့ၣ်ထံၣ်ဘၣ်ဝဲထီၣ်ဖိခံဘုရ်အံၤ
ဒီးသံက့ၢ်ဝဲ, “သုကလဲၤဖဲလဲၣ်”
ဒီးထီၣ်ဖိခံဘုရ်စံးဆါအီၤ, “ပဟးကမၣ်ကျဲလီၤ”

ထိုင်မိပျာ်တဘျဉ်သံကွါကဒီးအီၤ, “ သုအိၣ်ဖဲလဲၣ် ”
ထိုင်ဖိခံဘျဉ်န့ၣ်စံးဆါအီၤ, “ ပအိၣ်လၢမုၢ်န့ၣ်ပျာ်လၢကျါန့ၣ်လီၤ ”
ထိုင်မိပျာ်စံးဘၣ်အဝဲသ့ၣ်, “ တဘၣ်သျှၣ်ကိၢ်သးဂီၤတၢ်နီတမံၤတဂ့ၤ.
ပသ့ၣ်ညါသုအိၣ်တၢ်အလီၢ်ဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်ပကလဲၤဆှါက့ၤသ့ ”
အန့ၣ်တစုထိုင်ဖိခံဘျဉ်န့ၣ်သးခုဒီးစံးဘျးဝဲဒၣ်ထိုင်ဒီဖိမိခံဘျဉ်အံၤန့ၣ်လီၤ. နၤ
အဝဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်မံသကိးဝဲတပူၤယီၤပွၤဒီးတၢ်အဲၣ်တၢ်ကံ့န့ၣ်လီၤ.

တုၤမုၢ်ဆ့ၣ်ဝါထိုင်ဒီးထိုင်ဖိခံဘျဉ်န့ၣ်ဆှါက့ၤဝဲထိုင်ဖိခံဘျဉ်ဆူအတၢ်အိၣ်
တၢ်ဆိးအလီၢ်န့ၣ်လီၤ. တုၤထိုင်ဖိခံဘျဉ်အံၤက့ၤတုၤလၢအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအ
လီၢ်ဒီးအသးခုဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးမုၢ်လၢထံၣ်လိာ်ဘၣ်က့ၤအသးဒီးအမိၢ်အဟံၤဒီးအတံၤ
သကိးတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တူၢ်လိာ်ဝဲထိုင်ဒီဖိမိခံဘျဉ်အံၤဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်
ဘၣ်ဒီးကွဲမုၢ်ဝဲလၢကအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်တပူၤယီၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်အိၣ်သကိး
မုၢ်မုၢ်ခုၣ်ခုၣ်တဘျးသီန့ၣ်လီၤ. ဒီးဘၣ်တနံၤန့ၣ်ထိုင်ဒီဖိမိခံဘျဉ်န့ၣ်စံးဘၣ်အသ
ကိးအသီတဖၣ်လၢကက့ၤဆူအတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒီးတဲဝဲ, “ ပအဲၣ်ဒီးယု
သုတၢ်မၤစၢၤတစဲးလီၤ ”

ထိုင်အဂၤတဖၣ်သံကွါအီၤ, “ သုအဲၣ်ဒီးယုပတၢ်မၤစၢၤမနုၤတမံၤလဲၣ်. ပမၤစၢၤ
သုသ့ဒါခိ ”

ထိုင်မိပျာ်တဲအဝဲသ့ၣ်, “ ခဲမုၢ်ဆ့ၣ်ဝံသးစူၤလဲၤစိၣ်န့ၣ်ယၤထံတဂၤတလီၤစါဒီးသ့ၣ်
လၢတဂၤတဘျဉ်လၢယအိၣ်တၢ်အလီၢ်နီၣ် ”

ထိုင်အဂၤတဖၣ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤလၢကမၤစၢၤအီၤလၢတၢ်သးခုအပူၤန့ၣ်
လီၤ.

တုၤမုၢ်ဆ့ၣ်ဝါထိုင်ဒီးထိုင်ဖိခံဘျဉ်ဒီးအတံၤသကိးတဖၣ်လဲၤသကိးဝဲဒၣ်ဆူထိုင်ဒီ
ဖိမိခံဘျဉ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ်စိၣ်ယုၣ်ဒီးထံတဂၤတလီၤစါဒီးသ့ၣ်လၢတ
ဂၤတဘျဉ်န့ၣ်လီၤ. တုၤထိုင်ဒီဖိမိခံဘျဉ်န့ၣ်ဟဲက့ၤတုၤလၢအအိၣ်ဆိးတၢ်အ

လိာ်ဒီးယူၤလီၤဝဲလိၤလီၤလၢသ့ၣ်လၢအအိၣ်ဝဲတထူၣ်အခိၣ်ထံးဒီးအသကိး
 အဂၢၤတဖၣ်ယူၤလီၤပိာ်ဝဲအခံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢၤအတၢၤလၢသ့ၣ်ခိၣ်ထံးဒီးပြီၤလီၤဝဲထံ
 ဒီးအသကိးတဖၣ်မၤပိာ်ထွဲအခံၣ်အမၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ဝံၤယူၤထီၣ်ကဒါလၢ
 သ့ၣ်ဒ့အလိၤဒီးထီထီၣ်က့ၤဝဲသ့ၣ်လၣ်လၢအဟဲက့ၤစိာ်ဝဲတဖၣ်လၢသ့ၣ်ဒ့အလိၤ
 ကိးဘျးဒဲးလီၤ.

သ့ၣ်တခိၣ်အံၤခိဖျိအဒီးန့ၣ်ဘၣ်ထံအယိအလၣ်တဖၣ်လၢဟ့ၤလီၤကဟ့ၤကညီၤအယိ
 အဝဲဂ့ၤထီၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီထီၣ်ဒီးဖိထီၣ်ဘိၣ်ထီၣ်ဝဲဖျါယံဖျါလၢဂ့ၤဝဲဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.
 တၢၤအသၣ်တဖၣ်မံဘိဒီးကလံၤဟဲအူဘၣ်အိၤအယိအသၣ်မံတဖၣ်လီၤဆူ, လီၤ
 ဝဲာ်ဆူတၢ်လီၤလၢအခိၣ်အယၢၤတဖၣ်လီၤ. တၢ်သၣ်တဖၣ်အံၤတၢၤအအူၣ်သံတ
 စုအိၣ်တ့ၢ်ထဲအချံဒီးတၢ်အချံတဖၣ်အံၤဟဲဝဲထီၣ်ကဒါက့ၤဝဲဒီၣ်ဒီထၢန့ၣ်လီၤ.
 လၢခံတၢ်လီၤလၢတၢ်ကိာ်ဒိၣ်မးတတီၤအံၤအိၣ်က့ၤဝဲဒီးသ့ၣ်ထူၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ဝဲ
 တၢ်မၤလၢဟ့ၤတဖၣ်အယိကဲထီၣ်ကဒါက့ၤပုၤလၢအဂ့ၤ, ယံလၢဒီးလၢပုၤဝဲလၢ
 န့ဆၢၣ်အတၢ်ထူးတၢ်တီၤတပုၤန့ၣ်လီၤ.

နမ့်တအံၣ်ဒီးမၤလိတၢ်ဒီး

နံနံၣ်မ့ၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိသၢ်လၢအယံလၢလီၤအံၣ်ဒိၣ်မးတဂၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲအိၣ်စ့ၢ်ကိး
 ဒီးအသကိးပိာ်မုၢ်ဖိလၢအညိၣ်န့ၣ်လိာ်ကွဲးဒီးအီၤတဖၣ်လၢအမ့ၢ်ဝဲစ့ၣ်, လူစ့ၣ်,
 မ့ၣ်ဒီးရံထၢၣ်တဖၣ်လီၤ. အသကိးမုၢ်လၢအလိာ်ကွဲးညိၣ်န့ၣ်ဒီးအီၤကိးဂၤဒီး
 မ့ၢ်ဝဲပှၤမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်နံနံၣ်အဝဲတလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၤဘၣ်. မ့ၢ်လၢကၢၣ်
 အယံလီၤ. ဖဲမ့ၣ်ကိးအီၤလၢကလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၤန့ၣ်, အဝဲစံးဝဲ, “ယတအံၣ်
 ဒီးလဲၤဘၣ်. ယအံၣ်ဒီးအိၣ်လၢဟံၣ်ဒီးယမိမိလီၤ” အမိၢ်မၤအလဲၤဆူတၢ်မၤလိ
 အလီၢ်တန့ၢ်အယံအမိတဲအီၤ, “ဂ့ၤလံ, နအံၣ်ဒီးအိၣ်လၢဟံၣ်အယံအိၣ်တ့ၢ်.
 ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်တန့ၢ်နကသ့ၣ်ညါဘၣ်တၢ်မၤလိလံာ်အဘျးလီၤ”

နံနံၣ်ကွၢ်ပှၤဖိသၢ်တဖၣ်လဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၤဟဲခိပတ်အဟံၣ်မဲၣ်ညါအိၣ်ဒီးထၢၣ်
 ဖိဂၤဖျၢၣ်ဂၤဖျၢၣ်န့ၣ်အဝဲတၢ်တထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤဘၣ်အသးနီတစဲးလၢကလဲၤ
 တၢ်မၤလိလီၤဘၣ်. အဝဲအသကိးလၢကလိာ်ကွဲးဒီးအီၤတအိၣ်နီတဂၤအယံလိာ်
 ကွဲးဝဲတမ့ၢ်အါအါဘၣ်. အမိၢ်တခိအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအါဒၣ်လၢဟံၣ်ယီအဂီၢ်အယံ
 အတၢ်ကနၣ်ယုာ်အီၤတချးစ့ၢ်ကိးအါအါဘၣ်. ဖဲတၢ်ကၢၣ်အသးအခါန့ၣ်အဝဲ
 ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “ယကလဲၤဟးဆူယမ့ၢ်ဂၢ်နီၢ်ဖိအဟံၣ်တဘီ. ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အ
 ဝဲလိာ်ကွဲးယုၤယၤကချးလီၤ” အဝဲလဲၤဆူအမ့ၢ်ဂၢ်အဟံၣ်တထီၣ်ပှၤနီတဂၤဘၣ်.
 လၢဟံၣ်ပှၤစီၤနီၤခိၣ်အလိလံာ်ခိပတ်လီၤအသးတခိအိၣ်ဒီးတၢ်ကွဲးအဖျၢၣ်စံးဝဲ
 “တစီၤဖိအတီၢ်ပှၤယကဟဲ က့ၤ” လီၤ. နံနံၣ်တလဲၤဆူကွဲးဒီးဖးလံာ်တဘၣ်ဘၣ်
 အယံလံာ်တခိအံၤတဲတၢ်မၤန့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်အဝဲတသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်အယံအဝဲဟဲက့ၤက
 ဒါဆူအဟံၣ်လီၤ.

လၢခံတနံၤမုၢ်ဂၢ်ဖိဟဲဟးလၢအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်လီၤ. နံနံၣ်တဲအိၤ, “မဟါတနံၤ ယလဲၤဟးဆူနဟံၣ်နတအိၣ်ဘၣ်” အမုၢ်ဂၢ်တဲဆၢအိၤ, “ယကွဲးတ့ၢ်လံာ်လၢ စီၢ်နီၤခိၣ်နတထံၣ်ဘၣ်ဧါ. အၢၣ်, နဖးလံာ်တဘၣ်ဘၣ်အယိနတသ့ၣ်ညါစဲယဲၤ ယကွဲးတ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်ဘၣ်. နကြၢးလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၤဒ်သိးနဖးလံာ်ကဘၣ် အဂီၢ်လီၤ”

မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤနံနံၣ်လဲၤဟးလီၢ်ကွဲးလၢအသကိးစူစ့ၣ်အဟံၣ်ဒီးတထံၣ်ဝဲစူစ့ၣ် ဘၣ်. လၢဟံၣ်မဲာ်ညါလီၢ်ဆ့ၣ်နီၤဖးထီၣ်အလိလံာ်ခိအိၣ်ဟ်လီၤအသးစံးဝဲ, “ထိး ဘူးတဂ့ၤ.ကသံၣ်တယုထီၣ်ဒီးဘၣ်” နံနံၣ်စံးလၢအသးပူၤ, “လံာ်တခိတဲတၢ် မနုၤလဲၣ်န့ၣ်ယသ့ၣ်ညါ. တစီၢ်ဖိစူစ့ၣ်ကဟဲက့ၤတုၤလီၤ” အဝဲဆ့ၣ်နီၤလၢလီၢ် ဆ့ၣ်နီၤဖးထီၣ်အလိဒီးခိးစူစ့ၣ်လီၤ. အိၣ်တစီၢ်ဖိစူစ့ၣ်ဟဲက့ၤစဲယဲၤလၢတၢ်မၤလိ လီၢ်လီၤ. လၢတၢ်ကမၤကမၢ်အပူၤစူစ့ၣ်ကွၢ်ထီၣ်အိၤဒီးကိးထီၣ်, “နံနံၣ်, န တထံၣ်လံာ်ခိဘၣ်ဧါ. နဘၣ်အၢလၢာ်လံာ်. လီၢ်ဆ့ၣ်နီၤတယုထီၣ်ဒီးအယိပဟ်လီၤ လံာ်ခိဒ်သိးပှၤသုတဆ့ၣ်နီၤကမၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်လီၤ. နဖးလံာ်တဘၣ်အယိနဘၣ် အၢလၢာ်လံာ်. နကြၢးလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၤလီၤ”

နံနံၣ်ကျဲးစးတပျုၣ်ကွၢ်ကသံၣ်ဖီၣ်လၢအဘၣ်အၢအဆူကၤဘၣ်ဆၣ်တပျုၣ်ဝဲတ န့ၢ်ဘၣ်. အဝဲအသးတမုၢ်ဒီးက့ၤကဒါက့ၤဆူအဟံၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲက့ၤတုၤလၢအ ဟံၣ်မဲာ်ညါအခါထံၣ်ဝဲလံာ်ပရၢအိၣ်တဘ့ၣ်လၢလံာ်ပရၢတလါအပူၤလီၤ. ဘၣ် ဆၣ်အဝဲဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢမုၢ်ဖီၣ်ဝဲလံာ်ပရၢတလါအစုကဘၣ်အဘၣ်ဖုးအယိတ ကွၢ်ယုာ်ဝဲအလံာ်ပရၢဘၣ်ဒီးက့ၤန့ၢ်ဆူဟံၣ်ပူၤလီၤ.

မုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တနံၤအဝဲထံၣ်ဖိဒ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်လ့ၢ်ထီၣ်လ့ၢ်လီၤလၢကျဲးခိၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ် အိၣ်အထၢၣ်ဖိစုာ်စုာ်ဒီးပျါသ့ၣ်ဖုံသးညီဂ့ၤမးန့ၣ်လီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်ဝဲ, “မ့ၢ်တၢ် လီၤဆိမနုၤအိၣ်လဲၣ်. ပှၤကိးဂၤပျါသးဖုံလီၤ. ယကြၢးလဲၤကွၢ်တၢ်မနုၤမၤအသး လဲၣ်” အဝဲဟံၣ်ထွဲထီၣ်အသကိးလၢအပျါသ့ၣ်ဖုံသးညီတဖၣ်အခံလၢအစီၤစုၤတ

စးဒ်သိးပှတဟ်သျှပှသးလၢအီၤနီတဂၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်အဝဲထံၣ်ဝဲလၢဖိသၣ်တဖၣ်လဲၤအိၣ်သကိးတၢ်ဖဲကမၤတဖျၢၣ်အကပၤလၢဖိကရၢၢ်တဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. ပှကိးဂၤဒဲးဖျါသးဖုံဒိၣ်မးလီၤ. မ့ၢ်အဝဲတခီအသးတမ့ၢ်နီတစဲးဘၣ်. ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲ, “ဘၣ်မနုၤအယိတကိးယၤလဲၣ်. အဝဲသ့ၣ်, သ့ၣ်ညါဝဲလၢယအဲၣ်ဒိးလဲၤအိၣ်သကိးတၢ်ဒီးအီၤကစီဒီလီၤ”

လၢတၢ်သးအုးအပူၤအဝဲဟီၣ်လၢၣ်သးလီၤ. ဝဲပှကိးဂၤန့ၢ်ဟူအဝဲဟီၣ်အကလုာ်သီၣ်န့ၣ်ပှကွၢ်တရံးအီၤလၢတၢ်ကမၤကမၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. အသကိးဖိအဂၤတဖၣ်ဟဲသံကွၢ်အီၤမ့ၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်လီၤ. ဝဲဂျၢၣ်ကိးပီၤအီၤဒီးတဲအီၤ, “အိ...နံနံၣ်ဒါ, ဘၣ်မနုၤနဘၣ်ဟီၣ်လဲၣ်. ဟဲ, ဟဲအိၣ်သကိးတၢ်ဒီးပှၤ”

နံနံၣ်တဲဆါ, “ပှတကွၢ်ယၤနီတဂၤဘၣ်အယိယတသ့ၣ်ညါဘၣ်”
ပှကိးဂၤဒဲးသံကွၢ်အီၤ, “အိမဟါကၢၢ်, နတမၤန့ၢ်တၢ်ကွၢ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ. ပလဲၤဒါန့ၢ်န့ၢ်လၢနဟံၣ်အလံာ်ဒါတလါအပူၤလီၤ”

နံနံၣ်စံးဆါအီၤ, “အိ, ယထံၣ်လံာ်ပရၢကစီဒီ. ယဆိကမိၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒုးပလီၢ်လၢအစံးဝဲ “ထိးဘူးတဂ့ၤ. တသူထီၣ်ဒီးဘၣ်အယိယတကွၢ်ဘၣ်”

ပှကိးဂၤဒဲးန့ၢ်ဘၣ်နံနံၣ်ဒီးအဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၢ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်မၢ်ဆုးအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အိၣ်သကိးတၢ်ပှၤဒီးတၢ်သးဖုံလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဝဲနံနံၣ်လိာ်ကွၢ်ဒီးအိၣ်တၢ်အခါဒုၣ်လဲာ်အဝဲဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်မၤအသးဒီးအီၤတဖၣ်တခါဘၣ်တခါဒီးန့ၢ်ပာ်ဝဲလၢကြၢးလဲၤစဲးလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၢ်လီၤ. အဝဲဟ်လီၤစ့ၢ်ကိးအသးလၢမ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ကလဲၤဆူတၢ်မၤလိလီၢ်လီၤ.

မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်တန့ၢ်နံနံၣ်ဝဲထီၣ်ထၢၣ်အသိဖိဘၣ်ဆါဘၣ်ကတီၢ်ဒီးလဲၤယုာ်သကိးတၢ်ဒီးအတံၤသကိးဖိတဖၣ်ဆူတၢ်မၤလိလီၢ်လီၤ.

ဖဲတၢ်စ့ၤခါထံဒိၣ်လီၤ

ဘၣ်တနံၤဖဲ ၂၀၀၂ န့ၣ်, လါစးပတုၤဘၣ်ထီၣ်ခံသီအနံၤဖဲစလါဒဲးကဝီၤန့ၣ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဒီးမ့ၢ်ကပီၤထီၣ်ဒ်အညီၣ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အယိယကတၢ်ကတီၢ်ထီၣ်ယသးဒီးယလဲၤထီၣ်ကိၣ်လၢကဝီၤဒုတဆံန့ၣ်လီၤ. ယလဲၤထီၣ်ကိၣ်ဝံၤဒီးမ့ၢ်ထူၣ်ခါယဟဲက့ၤအိၣ်မ့ၢ်လၢယဟံၣ်ဝံၤဒီးယလဲၤထီၣ်ကဒါက့ၤကိၣ်လၢဟါခိတန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယလဲၤထီၣ်ကိၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်ခံးသူမးလၢထံခံကွၢ်ခံန့ၣ်လီၤ. ဖဲသရၣ်သရၣ်မုၢ်တဖၣ်ကွၢ်တၢ်ဆူထံကွၢ်ခံန့ၣ်, မ့ၢ်လၢတၢ်အၢၣ်ခံးသူဒိၣ်မးအယိပျဲက့ၤပှၤဖဲခံန့ၣ်ရံၣ်တခီအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲယက့ၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်လၢတၢ်စူၤအါဝဲအယိယက့ၤယုၢ်ချုချုဆူယဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဟဲက့ၤလၢယဟံၣ်ဒီးမ့ၢ်လၢတၢ်စူၤဒိၣ်မးအယိထံန့ၣ်ဟဲဒိၣ်လီၤဝဲဒၣ်တစးဘၣ်တစးဒီးလၢခံန့ၣ်ဟဲဒိၣ်လီၤဝဲဒၣ်ဒိၣ်မးအယိယလဲၤထီၣ်ဆူတၢ်လူၢ်ခိၣ်ဒီးယဒီပုၢ်ဝဲၢ်လွံၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ. ယမိၢ်ဒီးယဟံၣ်တဖၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်ဒီးဘိၣ်ထီၣ်က့ၤတၢ်ကူတၢ်ကၤဒီးတၢ်အဂၤတဖၣ်ဘၣ်ဆၣ်ထံဒိၣ်ထီၣ်ဒီးလီၤထွံကွၢ်ဝဲခဲလၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်ယမိၢ်ဒီးယဟံၣ်ယုၢ်ထီၣ်ဆူပှၤဟံၣ်လၢအယံၤဒီးထံကျိတဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢယဟံၣ်အိၣ်ဘူးဒီးထံကျိအယိယဟံၣ်လီၤထွံကွၢ်ဒီးဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ယဲတခီယလဲၤထီၣ်ကွၢ်တၢ်လၢပှၤဟံၣ်ဖိခိၣ်ဒီးယထံၣ်ထံဟဲဒိၣ်ထီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဒီးဟံၣ်လၢအဘူးဒီးထံကျိတဖၣ်လီၤထွံကွၢ်ခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဟံၣ်တနီၤတခီလီၤထွံဝဲထဲတတ်န့ၣ်လီၤ. ပှၤတနီၤနီၤတခီကိးယုၢ်တၢ်မၤစၢၤ, ယထံၣ်စီၢ်နီၤခိၣ်, လီၢ်ဆ့ၣ်နီၤ, တနံၤ, သိဒါတဖၣ်ဒီးသ့ၣ်ဝၣ်တဖၣ်လီၤထွံဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ. ပှၤကညီအဂၤခံဆံဘျၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤထွံလၢထံကျိန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်မးတၢ်ထံၣ်ဘၣ်လၢအလီၤကမၤကမၢ်, လီၤသးကတုၤဒီးလီၤသးဘၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မးတခါန့ၣ်လီၤ.

ဖဲဟါခီလွံာ်န့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်ထံတဒိၣ်ထီၣ်လၢၤဘၣ်. ဖဲထံပတုၣ်အဆၢကတီၢ်ယလဲၤထီၣ်လၢၤယဖံအဟံၣ်ဒီးယမံဖဲန့ၣ်ဒီးယမိ, ယပါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယဟံၣ်လီၤထွံအခါပကျိၣ်ဖိစ့ဖိဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ်လီၤမၢ်ကွံာ်အယိ, ယမိၢ်ယပၢ်အသးဘၣ်ဒိဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ. မၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်န့ၣ်ယမိ, ယပါလဲၤပှၢ်န့ၣ်ပှၢ်တၢ်ကူတၢ်ကၢတဖၣ်ဝံၤဒီးလဲၤအိၣ်ဝဲလၢကဝီၤဒ့ (၁၂) န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢထီၣ်(၃)သီန့ၣ်ပှၢ်လဲၤယုက့ၤပှၢ်လၢအလီၤထွံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲဟါခီလီၤတန့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပှၢ်လၢအလဲၤယုက့ၤဝဲဒၣ်တၢ်တဖၣ်ဟဲက့ၤဝဲဒီးဟဲက့ၤဖိၣ်ဝဲပှၢ်လၢအလီၤထွံသ့ၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဆါဟံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲဟါခီလီၤသၢန့ၣ်ရံၣ်န့ၣ်ယလဲၤဟးလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ဒီးယထံၣ်ဘၣ်လၢပှၢ်လၢအလီၤထွံအိၣ်ဝဲ(၂၆)ဂၤန့ၣ်လီၤ. ယလဲၤကွၢ်ဝံၤဒီးယဟဲက့ၤလၢယမုၢ်ဂၢ်အဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်ယလဲၤမံလၢအဟံၣ်တသိဒီးဖဲလၢထီၣ်လွံာ်သီန့ၣ်ယဟဲက့ၤဒီးယထံၣ်ပှၢ်လၢအလီၤထွံဝဲဒၣ်တဖၣ်လီၤ. လၢထီၣ်လွံာ်သီန့ၣ်ပှၢ်လဲၤခူၣ်လီၤကွံာ်အီၤလၢယိၤက့အဆၢခိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပှၢ်လဲၤခူၣ် လီၤကွံာ်အီၤဝံၤဒီးပှၢ်ဟဲက့ၤဝဲဒၣ်လီၤ. ဖဲပှၢ်ဟဲက့ၤအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ဘၣ်လၢတၢ်စူၤအယိယက့ၤထီၣ်ဘၣ်စီၣ်ဒိတဂၤညါန့ၣ်လီၤ. မၢ်လၢယဘၣ်စီၣ်အယိဖဲဟါခီလီၤယုန့ၣ်ရံၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်တၢ်ညါဂီၢ်ထီၣ်ယၢဒီးယဆိးက့လွံာ်သီတုၤယဘျါက့ၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယဘျါက့ၤအဆၢကတီၢ်ကဘၣ်ဖဲလၢထီၣ်ယိးသီန့ၣ်ယလဲၤဟးလၢကဝီၤ(၁၁-ဘံၣ်)တၢ်လုၢ်ခိၣ်ဒီးယမိၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယလဲၤဟးအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ယမိၢ်န့ၣ်လဲၤဟးလၢပှၢ်အဟံၣ်လီၤ. ယဲတခီဘၣ်လၢကဘီယူၤဟဲဒီးယလဲၤထီၣ်ကွၢ်ကဘီယူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢယလဲၤထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ပှၢ်ဖိသ့ၣ်လဲၤကွၢ်ကဘီယူၤအါမးလီၤ. ကဘီယူၤန့ၣ်တီဝဲတၢ်ကူတၢ်ကၢတဖၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်ပှၢ်လၢအနီၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လဲၤဟးဝဲဒီးဟဲက့ၤဟဲဝဲလၢပှၢ်ဟံၣ်လၢအအိၣ်ဘူးဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပှၢ်လဲၤ

ဟံးလီၤတၢ်ကူတၢ်ကၠဝံၤဒီးတချုးဖဲကဘီယူၤဟးထီၣ်အဆၢကတီၢ်ဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်
 လၢတၢ်စူၤအယိပုၤလၢအကုၣ်သဒၢမ့ၢ်တဖၣ်အသဒၢမ့ၢ်ဘၣ်ကဘီယူၤကလံၤဒီး
 သဒၢမ့ၢ်ဟးဂီၤဝဲတဘျီဘၣ်တဘျီဒီးဖဲန့ၣ်ယအိၣ်ဒီးကဘီယူၤအယိကလံၤဘၣ်
 ယၤဘူးကဖျိးထီၣ်ကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲယဘူးကဖျိးကွံာ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်ယကုၣ်
 သဒၢမ့ၢ်ဒီးယသဒၢမ့ၢ်ယူၤထီၣ်ဝဲဆူတၢ်ဖးဖိဒီးယသဒၢမ့ၢ်ဖိအိၣ်ထီၣ်လၢသ့ၣ်ခံလီၤ.
 ဖဲန့ၣ်ပုၤကွၢ်ဝဲယၤလၢတၢ်နံၤကမ့ၢ်အပူၤလီၤ.

ဒီးယမၤပုၤလဲၤဟံးန့ၣ်က့ၤယၤဒီးဖဲန့ၣ်ပုၤလဲၤဟံးဝဲတသ့ဘၣ်အယိယကွံာ်လီၤ
 တၢ်ယသဒၢမ့ၢ်ဘၣ်ဆၣ်ယတၢ်တလီၤတၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်ယ
 ထံၣ်ဝဲပုၤတဂၤဒီးပုၤတဂၤသံကွၢ်ယၤ, “နကွံာ်တၢ်မနုၤလဲၣ်”

ဒီးယတဲ, “ယကွံာ်က့ၤယသဒၢမ့ၢ်. မ့ၢ်လၢကဘီယူၤတဘျီယူၤထီၣ်ဒီးအပၣ်
 ကၣ်တရံးဒီးအူဖျိးယသဒၢမ့ၢ်အယိအိၣ်ထီၣ်တၢ်လၢသ့ၣ်ခံလီၤ. အယိယကွံာ်လီၤ
 တၢ်အိၤလီၤ”

ဒီးအဝဲတဲ, “ယကလဲၤထီၣ်ဟံးန့ၣ်န့ၣ်လီၤ” ဖဲန့ၣ်ပုၤကွၢ်ယၤအါမးလီၤ. ဒီးပုၤ
 တဂၤဟံးန့ၣ်က့ၤယသဒၢမ့ၢ်ဝံၤဒီးဟဲက့ၤလီၤဟ့ၣ်ယၤဒီးယစံးဘျုးဒီးယဟဲက့ၤ
 ဆူယဖံအဟံၣ်လီၤ. ဖဲယက့ၤလီၤန့ၣ်ယမိသံကွၢ်ယၤ, “နလဲၤဖဲလဲၣ်” ဒီးဖဲန့ၣ်
 ယတဲဆၢအိၤလၢ, “လဲၤကွၢ်ကီကဘီယူၤ”

ပဟဲက့ၤသကိးဆူဟံၣ်ဒီးဖဲသၢနၣ်ရံၣ်အဘျီန့ၣ်ယအိၣ်မ့ၢ်ဒီးယမိယဟံၣ်ဝံၤဟါ
 ခိလီၤယုနၣ်ရံၣ်အဘျီဒီးယမံဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲၣ်န့ၣ်ရံၣ်တခါန့ၣ်ထံဒိၣ်လီၤကဒီးတဘျီဒီးတၢ်လီၤထွံဝဲဒၣ်ထဲဝၣ်, သ့ၣ်,
 တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအပြဲကဒံ, တၢ်တယၢ်တဖၣ်အါမးလီၤ. ဒီးဟံၣ်လၢအလီၤထွံ
 ဝံၤတလၢာ်အိၣ်တၢ်က့ၤတက့တခါတဖၣ်လီၤထွံဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ထံဒိၣ်လီၤဝံၤ
 မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဘူးထံကၢ်ခိၣ်လၢအဒၢးတလီၤထွံဘၣ်တဖၣ်အဝဲတ့
 ထီၣ်က့ၤအဟံၣ်လၢတၢ်လုၢ်ခိၣ်လီၤ. ပုၤလၢအအိၣ်လၢထံဂၤကီၢ်ဂၤတဖၣ်
 ဟဲတီတၢ်အိၣ်တၢ်အိတဖၣ်အါမးလီၤ. ဟဲတီဝဲဒၣ်ဒီးဒးမံ, ထံ, ဟုသး, ခိၣ်ဖံး,

တၢ်ကူတၢ်ကၢတဖၣ်အါမးလၢပှၤလၢအဟံၣ်လီၤထွံ့ခဲလၢၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤလီၤထွံ့ဝဲဒၣ်တက့ၢ်တခါမ့ၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်မ့ၢ်လၢယဟံၣ်လီၤထွံ့အယိတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်ယအိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယလဲၤဟံးထီၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်ဝံၤဒီးယဟဲက့ၤလၢယဟံၣ်ဒီးပှၤတဲဝဲလၢကဝီၤဒ့ၤသၢန့ၣ်ကၢၢ်လၢအယိဖဲအဆၢကတီၢ်န့ၣ်ယဟဲက့ၤယီၤက့ၤလၢကဝီၤဒ့ၤ (၁၀) ဘုဖိအပူၤလီၤ. မ့ၢ်လၢဘုဖိလၢယအိၣ်န့ၣ်ဘူးဒီးထံကျိပူၤအယိယပျံတၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ယအိၣ်လၢဘုဖိပူၤဒီးယမိၢ်ယဟံၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲလၢထီၣ် ၂၂ သီ, မ့ၢ်ခံနံၤန့ၣ်ပှၤလၢကီၢ်ဂၤတဖၣ်ဟဲတဲဝဲဒၣ်တးလးဘးလၢကဘီယူၤအါမးန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤပှၤလၢအဒးလီၤထွံ့တဖၣ်လၢတးလးဘးလီၤ. ပှၤဟ့ၣ်လီၤပှၤအဒိၣ်တဘျီဒီးအဆံးတဘျီလီၤ. ယလဲၤဟံးတးလးဘးဝံၤယဟဲက့ၤလၢယဖဲအဟံၣ်ဒီးမ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဂီၤခိပတ့ထီၣ်စၢၤအဟံၣ်လၢတၢ်လူၢ်ခိၣ်ဒီးအဝဲဒုးထီၣ်ဝဲအဟံၣ်ခိၣ်လၢဒးလးဘးန့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်အဝဲအိၣ်မ့ၢ်ဆိးပၤဘၣ်က့ၤဝဲဒၣ်ယုၣ်ဒီးယဟံၣ်ဖိယိတဖၣ်လီၤ. တယံၣ်တမိၢ်ထံဒိၣ်လီၤဝံၤဒီးယက့ၤအိၣ်က့ၤလၢကဝီၤဒ့ၤ (၉) လီၤ. စးထီၣ်လၢယက့ၤအိၣ်န့ၣ်ထံတဒိၣ်လီၤလၢနီတဘျီလၢဘၣ်. အဝဲအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢယလဲၤခိဖျိဘၣ်ဒီးယကွဲးအိၣ်ဒီးယလဲၤခိဖျိဘၣ်အသိးလီၤ.

ဖျာဉ်ထူပျံ့ဟုတ်ယဉ်တော်မဉ်နာ

ယအိဉ်လၢကစၢ်ခိဉ်အခါယဘဉ်မၤမုဉ်မၤဝဲၤဒီးယအိဉ်ဆိးလီၤကျဲဲလၢဂ်မုဉ်ကစၢ်ကလိခိဉ်တၢ်လုာ်တၢ်တြီၤပူၤလီၤ. ယတသ့ဉ်ညါတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့အဂ့ၢ်အကျိၤဘဉ်. ယအိဉ်လၢယသဝီအခါမုဉ်လၢပယီၤဒုဉ်ဒါအတၢ်မၤအၢမၤနးပုၤအယိပဘဉ်စံဉ်မုံဟးဖျိးလၢပုၤလၢကျါ, ပဘဉ်ကီၤဝံၤကီၤစ့ၤမ့ၤဒီးဟုသးတအိဉ်လၢကဖိအိဉ်အဂီၢ်ဘဉ်. အယိဘဉ်ကီၤမ့ၤဟၢဖၢဆါန့ၢ်က့မၤတသ့ဘဉ်. တုၤပယီၤက့ၤလီၤဒီးက့ၤစိာ်ပထိး, ပဆိဒီးဒွဲဉ်အူကွံာ်ပဘုဖိတုၤအလၢာ်တအိဉ်လၢနီတစးဘဉ်ဒီးပဝဲသ့ဉ်ပသးတမုဉ်ဘဉ်. ဖဲပဟဲအိဉ်ကိာ်ဘိဒါတအိဉ်ဒီးအခါန့ၢ်ယဘဉ်အိဉ်လၢပုၤကဆူးကတ့ၤလီၤ. ပဘဉ်မၤတၢ်နးနးကလဲာ်လီၤ. ကိမ့ၢ်ပုၤန့ၢ်ဘဉ်ဟဲက့ၤဖိအိဉ်မ့ၤ, ဘဉ်ဒါထံ, ဖျးသ့ဉ်မုဉ်, ထူးလီၤန့ၢ်ပုၤဟံဉ်ပူၤ, ခွဲဟံဉ်ဖိလၢမၤတၢ်ထဲန့ၢ်ဘဉ်ဆဉ်ပုၤတဲလၢတမၤတၢ်ဘဉ်. မ့မ့ၢ်အဖိတခီဟးဆဉ်သးဒုးအိဉ်ဝဲထဲတၢ်ဝံဉ်တၢ်ဘဲပတအိဉ်ဘဉ်ဘဉ်. ဘဉ်သးအိဉ်န့ၢ်က့ မၤတသ့အယိကွၢ်ကိအဝဲသ့ဉ်လီၤ.

ဟဲက့ၤလၢဟံဉ်တၢ်ဆၢကတီၢ်တအိဉ်လၢကဖးလံာ်အဂီၢ်ဘဉ်. မၤလံာ်ဘဉ်ဘဉ်တဘဉ်ဘဉ်တသ့ဉ်ညါဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်သးတဟးဂီၤနီတစးဘဉ်. အိဉ်ဘဉ်မ့ၤဘျဲဘျဲတဘျဲဘျဲဘဉ်ကီၤယဲဒုဉ်လီၤ. ကိးမုဉ်နံၤဘဉ်မၤတၢ်ဒိန့ၢ်လီၤ. မ့ၢ်အိဉ်ဘျဲးအိဉ်ဘျဲးဘဉ်လၢလဲၤထီဉ်ကိာ် အခါလီၤ. ဂီၤမိာ်တဖဉ်ကွၢ်တလီၤယၤဒုဉ်ဒွဲဉ်စံးအၢယၤ, “နတၢ်တအိဉ်နတၢ်တယၤဘဉ်ဟးအိဉ်လၢပုၤဟံဉ်ပူၤယိနမဲာ်တဆူးနါတဝံဉ်” ဘဉ်ဆဉ်ဘဉ်ကီၤယဲတၢ်ကတီၢ်တဖဉ်လၢတၢ်မဲာ်ထံမဲာ်နိအပူၤလီၤ. တဘျီဘျီဘဉ်ကီၤယဲတၢ်ကတီၢ်တဖဉ်လၢတၢ်မဲာ်မုဉ်နါဆၢအပူၤလီၤ. လၢသးပူၤတခီပုၤတသ့ဉ်ညါဘဉ်. ဘူးတၢ်မးလၢကသ့ဉ်ဖးဘဉ်မးအသးလီၤ.

ကိုမ့်ပျံလျာနံအဂတဖဉ်ဘဉ်မသ့ဉ်မုာ်ယီသ့ဘဉ်မပျီဟံဉ်ကဟိကပတဘဉ်
 ဟးယုအိဉ်တံလီၤ. တနံနံဘဉ်ခိဉ်ထီဉ်လၢတံနးတံကျဲအပူၤလီၤ. ဆိမိဉ်
 က့ယဲမ့အိဉ်ဘဉ်လၢမိာ်ပာ်အခိဉ်ထံးဒုတဘဉ်မတံနးနးကျဲကျဲအံၤဘဉ်.
 ဆိမိဉ်က့ယဲလၢလီၤမံပူၤမဲာ်ထံဖိဘဉ်လီၤဆူဆူသ့ဉ်ဝဲဒဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်သးတဟး
 ဂီၤဘဉ်. မ့မ့တခီဘဉ်ကျဲးစးမလိတံဆူဉ်ဆူဉ်လီၤ. ယဆိမိဉ်က့ယဲနံဉ်က
 တံတဖျီဘဉ်. ယမလိာ်တဘဉ်ဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်တုၤပုၤဖျီဒီးယသကိးတဲယလၢ
 ယဖျီဂ့ၤဂ့ၤလီၤ. ဒီးယသးခုဒိဉ်မးလီၤ.

မ့မ့လၢကိုပျံတဘီဒ်သိးကအိဉ်ဘဉ်ကိုအဂီၢ်ဘဉ်လဲၤဒီးငါမတံလီၤ. တံဘူး
 တံလဲလၢအနီၢ်န့ဉ်ပုၤဟ့ဉ်လီၤပုၤလီၤ. တုၤကိုထီဉ်တဘျီဘဉ်ဟ့ဉ်လီၤကိုလဲန့ဉ်
 လီၤ. စ့လၢအအိဉ်တံတဆံးတက့ၢ်န့ဉ်ကပူၤအိဉ်ကိဉ်သးတတူဉ်ဘဉ်. တံဖိ
 တံလံလၢအလိဉ်ပူၤမးဘဉ်ပူၤလီၤ. ဆၢကတီၢ်ခဲအံၤမ့မ့လၢတံဂုဉ်ကျဲးစး
 တံဆိဉ်လီၤသးအယိထီဉ်ဘဉ်လွံာ်တံဂ့ၤဂ့ၤလီၤ.

ယကိုအိဉ်သ့ဉ်လီၤအသးလၢမဲာ်ရၢမိာ်ကဝီ (5 A) နီဉ်ဂံၢ်သၢတံဖုဉ်ကိုအပူၤ
 လီၤ. ယဟဲအိဉ်ဖဲအံၤယထံဉ်ဘဉ်တံဂဲၤလိာ်ကွဲအကလုာ်ကလုာ်လီၤ. တံဂဲၤ
 လိာ်ကွဲလၢယဘဉ်သးဒိဉ်ကတံမ့မ့ဖျဉ်ထူလီၤ. မ့ဘဉ်လၢကိုပျံအဆၢကတီၢ်
 ယလဲၤဆူဖျဉ်ထူပျီပူၤလီၤ. ယလဲၤလိာ်ကွဲဒီးယတံၤသကိးတဖဉ်မုာ်ဒိဉ်မးလီၤ.
 ယဂဲၤလိာ်ကွဲလၢတံသ့ဉ်အိဉ်သးအိဉ်အပူၤလီၤ. မ့က့ၤတုၤလၢဟံဉ်တဘျီယီပုၤ
 နူယၤ, တီၢ်ယၤ, ပုၤအိဉ်မ့ၤတလၢဂံၢ်ပုၤလူကွဲာ်ဝဲဘဉ်ဆဉ်သးတဟးဂီၤလၢတံဂဲၤ
 လိာ်ကွဲအယိဘဉ်.

ယဖိမ့မ့တခီဆိမိဉ်တံဂဲၤလိာ်ကွဲတခီယသးခုထီဉ်က့ၤလီၤ. ယကဘဉ်ဂဲၤလိာ်
 ကွဲလဲဉ်န့ဉ်ယသ့ဉ်ညါအါထီဉ်တဖဲးလီၤ. ဒီးယသးဆူဉ်ထီဉ်လၢတံဂဲၤလိာ်

ကွဲအပိလီ၊ ယသးပွဲလုာ်ကွံာ်ဒီးတၢ်သးခုဒီးတဘျီဘျီအိၣ်ဘၣ်မ့ၤဘျဲဘျဲတဘျဲဘျဲ၊ အိၣ်မ့ၤလၢတၢ်မၢ်ထံမၢ်နိအပူၤလီၤ၊ တဘျီဘျီဟုသးလၢနကဖိအိၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်ဝဲတကဲဘၣ်၊ ဘၣ်ကီၤမ့ၤလၢတၢ်သးစူၤအပူၤလီၤ၊ ဟၢဖါဆါမၤတသ့ဘၣ်မ့ၤလၢမိၢ်တအိၣ်ဘူးပၢ်တအိၣ်ဘူးဘၣ်အပိမၤဖဲသးတသ့ဘၣ်၊ ဘၣ်ဆၣ်သးတဟးဂီၤဘၣ်၊ အဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးလၢဖျၢၣ်ထူပျီပူၤယလဲၤယဲဒၣ်လီၤ၊ သးလၢအတကဆိၣ်ဘၣ်တဖျၢၣ်ဟါမၢ်ကွံာ်သးလၢအမုာ်တဖျၢၣ်ဟဲပၢ်ထီၣ်ကဒါက့ၤလီၤ၊ ဒီးယဲၤလိာ်ကွဲလၢတၢ်သ့ၣ်ခုသးခုအပူၤလီၤ၊ တုၤဟဲက့ၤလၢဟံၣ်ဒီးပုၤကွံာ်လီၤန့ၣ်အမဲာ်ဟ့ၣ်ယုာ်အမဲာ်လီၤစဲၤဘၣ်ယဲၤပျၢ်လီၤ၊ အမဲာ်အိၣ်လါသံလါဟ့ၣ်ဒီးအဲၣ်ဒီးမၤသံကွံာ်ယၢတဘျီပိလီၤ၊ ယဲယဆိမိၣ်ယသးတမုာ်စ့ၢ်ကိးဘၣ်၊ ကိးယၢဒီးဂူယၢ၊ တီၢ်ယၢ၊ မၤယဆၢထၢၣ်ဆ့ၣ်နီၤမၤယၢအကလုာ်လုာ်လီၤ၊ ဘၣ်ဆၣ်ယတူၢ်ယဲလၢတၢ်မၢ်မုာ်နါဆၢအပူၤလီၤ၊

ဆၢကတီၢ်လၢပုၤယုထၢပုၤဂဲၤလိာ်ကွဲဖိစါနီၤတဖၣ်အကျါယဲစ့ၢ်ကိးယပုၣ်လၢပုၤကျါလီၤ၊ မ့ၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤသးသပုၢ်ကတၢ်အပိမၢ်ရၢမိၢ်တြီၤပူၤဒဲကဝီၤဒိဘ့ၣ်ပဲခီၣ်ဂံၢ် (သၢ) တီၤဖုၣ်ကိၣ်န့ၣ်ခိၣ်ဖးတဖဲ ၂၀၀၄ နံၣ်လါဒိၣ်စဲဘၣ်အပူၤလီၤ၊ ဘၣ်ဆၣ်လၢပုၤဒိတၢ်ဂီၤမူ ပူၤကီၤလၢဝါယုထၢပုၤထဲပိးဂၤယဲစ့ၢ်ကိးယပုၣ်လီၤ၊ ခဲအံၤဒၣ်လိာ်ယဂီၤအိၣ်တၢ်လၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲဖျၢၣ်ထူလၢကီၤလၢဝါဒိဝဲန့ၣ်လီၤ၊ ကီၤလၢဝါဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိဒီးယဖိၣ်န့ၣ်အတၢ်ခဲလၢဂ်လီၤ၊

ဒိပုၢ်ဝါသ့ၣ်ဒၢ၊ ဟ့ၣ်လီၤသုသးလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူၤလၢဂ်လၢဂ်ဆ့ဆ့ဒ်သိးသုကမ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်လၢအဂ့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်၊ ဒ်သိးရိၤန့ၣ်ဒါမ့ၢ်ပုၤဂဲၤလိာ်ကွဲဖိစါနီၢ်အသိးန့ၣ်ယဲစ့ၢ်ကိးယကကုာ်ကျဲးစးယဲဒ်သိးယကမ့ၢ်ပုၤမံၤဟူသၣ်ဖျါအသိးလီၤ၊ မ့ၢ်ယတၢ်မုာ်လၢလၢအတီဝဲန့ၣ်လီၤ၊

ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လၢဟံၣ်လၢကျါ (၁)

တဘျီန့ၣ်ပှၤဒိဖုလံၤအိၣ်ခံၣ်ဂၤလီၤ. ဖုသးပှၤတဂၤအံၤကွၢ်ဖိၣ်ယဲက့ၤအလံၤဖိတဂၤ အံၤလၢအနီၢ်ဆံးအခါလံၤလံၤန့ၣ်လီၤ. လံၤဖိတဂၤအံၤဖဲအမိၢ်ဒၤအီၤအခါ အပၢန့ၣ်ပယီၤခးသံအီၤန့ၣ်လီၤ. အမိၢ်တခိၣ်ဒၤယၢ်အီၤဒီးတုၤအအိၣ်ဖျၢၣ်အဖိတဂၤ အံၤန့ၣ်တယံၣ်တမိၢ်ဆိးက့ၤဒီးသံဝဲစ့ၢ်ကိးလီၤ. အယိဖုတဂၤအံၤဘၣ်ကွၢ်ဖိၣ် ယဲက့ၤအလံၤတဂၤအံၤလၢအနီၢ်ဆံးခါလံၤလံၤအယိကိးန့ၢ်ဝဲအလံၤတဂၤအံၤ အမံၤလၢစီၤဖိၣ်ယဲန့ၣ်လီၤ. ဖုသးပှၤအလံၤဖိတဂၤအံၤအိၣ်လံဝဲအန့ၣ်တဆံန့ၣ် လီၤ. ဖဲဆၢကတီၢ်ဝဲအံၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအိၣ်ဝဲအယိပှၤအိၣ်လၢသဝီပူၤတဘျီကံၣ် ဆိးဘၣ်အယိဖုသးပှၤဒီးအလံၤဖိတဂၤအံၤကွၢ်ထီၣ်လိာ်သးဒီးလဲၤဝဲဆူပှၤလၢကျါ န့ၣ်လီၤ. ဖုသးပှၤတဂၤအံၤလဲၤတၢ်ယံၤထီၣ်ယံၤထီၣ်ဒီးလဲၤဝဲတုၤလၢပှၤယိာ်ပူၤဒီး ယုကွၢ်ဝဲတၢ်လီၤလၢကတုအိၣ်စၢၤအလံၤဖိတဂၤအံၤဒဲဖိအဂီၢ်လီၤ.

ဖုသးပှၤတဂၤအံၤဖဲအယုကွၢ်တၢ်ဒီးယုကျိၣ်ထူၣ်အခါထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢဒၤဖးဒိၣ်လီၢ် လံၤတဖျၢၣ်လၢအဘၣ်တၢ်တုအီၤလၢသ့ၣ်ဘၣ်အခိၣ်လၢထးဝါန့ၣ်လီၤ. ဒၤဖး ဒိၣ်တဖျၢၣ်အံၤမ့ၢ်လၢအအိၣ်လၢပှၤယိာ်ပူၤအန့ၣ်ယံၣ်လၢအါဒီးပှၤတအိၣ်တထံၣ် ဒီးတမၤပျီအီၤနီတဂၤအယိအိၣ်ဖျါဝဲယးအုၣ်တသီလၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးပကွၢ်လီၤ ပျံၤလီၤဖုးဝဲဒိၣ်မးလီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိဖုသးပှၤအလံၤဖိတဂၤအံၤတုၤအထံၣ် ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လၢပှၤပူၤအံၤဒီးပျံၤဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဒီးလံၤဖိတဂၤအံၤမ့ၢ်လၢအပျံၤ ဟံၣ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အံၤအယိသံကွၢ်ဝဲဖုသးပှၤတၢ်သံကွၢ်လၢဒၤဖးဒိၣ်အဂ့ၢ်အ ကျိၣ်အါမးလီၤ.

အဖုတခီတဲစၢအလံၤလၢဒၢးဖးဒိၣ်အဂ့ၢ်အံၤဒ်အသ့ၣ်ညါဝဲအသိးလီၤ. “ဒၢးဖး
 ဒိၣ်ဝဲအံၤလၢပျၢၤပျၢၤန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲအ့းသံးလၢအဟးအိၣ်လၢပျၢ်ကျါဟးဘါတၢ်, န့ၣ်
 တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤအိၣ်ထဲတကၤလၢပျၢ်ယိၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတချူးသီခါအံၤဟးအိၣ်
 ဒ်အံၤအခါအဝဲဟးဒီးယုထံၣ်န့ၣ်အလီၢ်လၢအဘၣ်အသးဒီးမၤဝဲအဖိအလံၤတ့
 ထီၣ်န့ၣ်အီၤဟံၣ်ဖးဒိၣ်ဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ” မ့ၢ်လၢဖုသးပျၢ်အံၤတဘျီအခါဟဲတ့ဘၣ်စ့ၢ်
 ကိးဟံၣ်ဖးဒိၣ်ဝဲအံၤန့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖးဒိၣ်အံၤမ့ၢ်လၢအနီၣ်ယိၣ်လၢအါလံၤအယိဖု
 သးပျၢ်အံၤတနီၣ်လၢဝဲအလီၢ်အကျဲစ့ၢ်ကိးဘၣ်.

တၢ်လီၢ်ဝဲအံၤကဲထီၣ်ပျၢ်ယိၣ်ပူၤအယိတုၤဖုသးပျၢ်ဟဲဘၣ်ဝဲအတီၤဒ်အံၤမးဒီးနီၣ်ထီၣ်
 ဘၣ်က့ၤဝဲန့ၣ်လီၤ. ဖုသးပျၢ်အံၤတုၤအထံၣ်က့ၤဟံၣ်ဖးဒိၣ်အံၤဒီးသးခုဝဲဒီးဟံ
 လီၤအသးလၢကမၤပျီထီၣ်က့ၤဝဲဒီးကအိၣ်စၢက့ၤအလံၤဖိဖဲအံၤန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်အ
 လံၤဖိတခီဖျါလၢအပျံၤတၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဖုသးပျၢ်အံၤမၤပျီဟံၣ်ဖးဒိၣ်ဝဲအံၤဖိအိၣ်
 တ့ၤအိၣ်စၢအလံၤဖိတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤမ့ၢ်ဟါဝဲလၢတနံၤအဂီၢ်လံၤဖုသးပျၢ်ဒါလီၤန့ၣ်အလံၤဖိအလီၢ်မံလၢကမံ
 အဂီၢ်လီၤ. လံၤဖိတခီအသးပူၤပျံၤဝဲဟံၣ်ဖးဒိၣ်အံၤဒိၣ်မးလီၤ. လံၤဖိအံၤမံဝဲတနံၤ
 လၢအပျံၤတၢ်ဒိၣ်အယိလီၤ. လံၤဖိအံၤဖဲအအိၣ်ဒီးသကိးလၢအလီၢ်ကွဲသကိးတ
 ဖၣ်တဲယုၤလီၢ်သးလၢတၢ်လီၢ်တၢ်လ့, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုအဂ့ၢ်အယိ, ခဲအံၤလံၤဖိအံၤ
 သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲတၢ်တဲပျံၤအဂ့ၢ်ဒီးပျံၤတၢ်ခဲအံၤဒိၣ်မးလီၤ. မံဝဲတနံၤဘၣ်ဒီး
 ကွၢ်တၢ်လၢမ့ၢ်နၢတကၤလီၤ. ဖုသးပျၢ်တခီမ့ၢ်လၢဖဲတၢ်မၤတၢ်ဒိၣ်န့ၣ်ကျါတၢ်ဘျးအ
 သးအယိမံလီၤဒီးမံဘၣ်အသးမုၢ်မုၢ်လီၤ.

တယံၢ်တမီၢ်ဖုလံၤဖိတခီ, ဒ်အဆိမိၣ်ပျံၤတၢ်အသိးန့ၣ်ဟူဝဲတၢ်စံၣ်သီၣ်, ဟးသီၣ်,
 ကိးသီၣ်အါမံလီၤ. မ့ၢ်လၢအပျံၤတၢ်အယိလုးဘၢအခိၣ်ဒီးကန့ၣ်ထံဝဲတၢ်စံၣ်

သိပ်, ဟးသိပ်, ကိးသိပ်တဖၣ်လၢယၣ်ကတၢၤလၢလီၤ. တစီၣ်ဖိၣ်ဟူဝဲတၢ်ဟဲ
ဘူးထီၣ်လၢအဂီၢ်ထံးအယိအဝဲပျံတၢ်ဒီးဟီၣ်ဖးဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ပျံပူၤန့ၣ်လီၤ.

တုၤမ့ၢ်အဟီၣ်ဖးဒိၣ်ဒီးဖုသးပှၢ်အံၤနီၣ်ထီၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ဖုသးပှၢ်အံၤသ့ၣ်ညါဝဲလၢ
အလံၤဖိအံၤပျံတၢ်အယိဖိးဟုက့ၤဝဲဒီးတဲစၢၤဝဲဒ်သိးအလံၤစီၣ်ဖိၣ်ယဲဖိသုတပျံ
တၢ်လၢတဂ့ၤလီၤ. လံၤဖိတခီအတၢ်ပျံတဟါမၢ်ဒီးဘၣ်. ဒ်သိးအလံၤဖိသုတပျံ
လၢတၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်ဖုသးပှၢ်စိၣ်ထီၣ်ဝဲကွးလုထၢၣ်ဒ်သိးကယုခးစံၣ်ကွံာ်ဝဲတၢ်လၢ
အဟဲသိပ်ဟဲသဲတဖၣ်လီၤ. ဖုသးပှၢ်ဟံးထီၣ်အလီၤဆို (ဒးမံ) ဒီးယုလုတၢ်အ
ခါထံၣ်ဝဲဘျါဒီးယုတဖၣ်ဟးစံၣ်ယုအိၣ်အဆၣ်လီၤ. ဖုသးပှၢ်အံၤခးဝဲဘျါဒီးဘၣ်
ဝဲလီၤ. ဖုသးပှၢ်လဲၤဟံးထီၣ်က့ၤဝဲအဘျါလၢအခးဘၣ်ဝဲတဘျီအံၤဒီးဟဲက့ၤ
ထီၣ်န့ၣ်ပှၢ်အလံၤလီၤ.

အလံၤဖိတခီမ့ၢ်လၢအတထံၣ်ဘၣ်ဘျါနီတဘျီအယိကွၢ်ဝဲဘျါန့ၣ်ပျံဒီးဝဲဒီးတဲအ
ဖုလၢတၢ်မ့ၢ်ယၢ်လီၤ.

အဖုတဲအီၤလၢ “တၢ်အံၤပကိးလၢဘျါ”

ဒီးအဝဲတဲဆၢအဖု, “တမ့ၢ်ဘၣ်. ယကွၢ်လီၤကၢ်လၢယုၢ်သနၢ်က့အိၣ်ဒီးအဒံးဒ်
သိးထီၣ်အယိတမ့ၢ်ဘျါဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်ယၢ်လီၤ” အဖုတဲစၢၤအီၤ, “တမ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်
ယၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဘျါအယိခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်ပကဘၣ်အိၣ်အီၤလီၤ. မ့ၢ်တၢ်မ့ၢ်ယၢ်န့ၣ်ပှၢ်အိၣ်
တဘျီဘၣ်. ပှၢ်တထံၣ်ဝဲစ့ၢ်ကိးဘၣ်. တၢ်ဝဲအံၤမ့ၢ်ဘျါအယိခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်ပကဘၣ်
အိၣ်ဘျါလီၤ” ထဲန့ၣ်မးလံၤဖိအံၤပျံတၢ်ဆံးလီၤတစဲးလီၤ. ဒီးလံၤဖိအံၤတဲ
အဖုလၢကဘၣ်အိၣ်စၢၤအီၤဘျါအကၣ်လီၤ. မၤကဒီးတစီၣ်ဖိထီၣ်ဖးဒိၣ်ကိးသိပ်
ဝဲလၢထံထံတဘျီထံခံတဘျီဒ်သိးအကိးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ. လံၤဖိအံၤတုၤ
အနၢ်ဟူထီၣ်ခံဘၣ်ကိးလိာ်အသးဒီးပျံထီၣ်ကဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤ. ထီၣ်လၢအကိးခံ
ဘၣ်အံၤကိးဝဲလီၤကၢ်ဒ်ထီၣ်ကူဝါအသိးလီၤ.

ထိုကိစ္စသည်တကလုာ်အံၤလံၤဖိစီဖိာ်ယဲၤန့ၢ်ဟူၣ်ဘၣ်ဝဲအဂ့ၢ်တဖးတဖးလၢအသ
 ကိးတဲၤစၢၤအီၤလၢတဘျီအခါလီၤ. ဒီးဒီဖိသၣ်အကျိာ်အသိးဆိမိာ်ဝဲလၢထီၣ်ခံ
 ဘၣ်အံၤအိၣ်ပုၤကညီအယိပျံၤဝဲလီၤ. လၢတၢ်န့ၢ်အယိလံၤဖိအံၤဟီၣ်ထီၣ်ကဒီး
 ဝဲလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤလီၤ. ထီၣ်ခံဘၣ်အံၤအိၣ်ယံၤတဘျီဒီးအိၣ်ဘူးတ
 ဘျီလီၤ. ဖဲအအိၣ်ဘူးတဘျီကိးသိၣ်ဒိၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ဝဲဖဲဟံၣ်ဖးဒိၣ်ကပၤသ့ၣ်ဖး
 ဒိၣ်အခံလီၤ. မ့ၢ်လၢလံၤဖိပျံၤတၢ်လၢာ်သးအယိဖုးသးပုၤဝဲအံၤယုကျဲၤဒီးသိးလံၤ
 ဖိသုတပျံၤလၢတၢ်တဂ့ၤလီၤ. ဖုးသးပုၤဟံးထီၣ်အချံၣ်အပျံၤ, စိာ်ထီၣ်အလီၤဆိ
 (ဒးမံ) စံၣ်လီၤလုးဝဲထီၣ်န့ၢ်လီၤ. ဖုးသးပုၤအံၤလုထီၣ်ထံၣ်ထီၣ်ဒီးခးဝဲထီၣ်ဒီး
 ဘၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ဖုးသးပုၤလဲၤထီၣ်ထီၣ်ဒီးဟဲက့ၤစိာ်န့ၢ်ပုးအလံၤလီၤ.

ဒီးတဲၤဆၢအလံၤဖိလၢ, “ထီၣ်အဝဲအံၤတမ့ၢ်ထီၣ်ကူၢ်လၢအအိၣ်တၢ်တဖာ်
 န့ၢ်ဘၣ်. ထီၣ်အဝဲအံၤမ့ၢ်ထီၣ်လံာ်မိာ်ယးလၢအအိၣ်ဆိတဖာ်လီၤ. ခဲမ့ၢ်ဆ့ၣ်
 ပကဖိအိၣ်ထီၣ်အဝဲအံၤလီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်ထီၣ်ကူၢ်န့ၢ်ပုၤတအိၣ်ဘၣ်. အအိၣ်ပုၤကညီ
 တခီလီၤ. အယိအဝဲအံၤမ့ၢ်ထီၣ်လၢပဘၣ်အိၣ်အီၤလီၤ” တုၤအံၤတဘျီလံၤဖိစီ
 ဖိာ်ယဲၤအံၤအတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဟါမၢ်ကွံာ်လီၤ. ဒီးလံၤဖိအံၤဖျါလၢတပျံၤဖဲယဲၤတၢ်နီ
 တမံၤအယိမံလီၤက့ၤဝဲလၢအလီၤမံပူၤဒီးမံဘၣ်အသးလီၤ. မ့ၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်ဒီးအတဲာ်
 ဝဲအသိးဒီးဖုလံၤခံၤအိၣ်ဘၣ်ဘျီညၣ်ဒီးဖိအိၣ်လံာ်မိာ်ယးအညၣ်လီၤ. စးထီၣ်မ့ၢ်
 တနံၤန့ၢ်လံၤဖိအံၤတပျံၤလၢတၢ်နီတမံၤဘၣ်. မ့ၢ်န့ၢ်ဟူထီၣ်ကိးပုၤကလုာ်လဲာ်
 န့ၢ်လုၤခးအိၣ်ဝဲလီၤ. ဟံၣ်ဖးဒိၣ်စ့ၢ်ကိးစီဖိာ်ယဲၤတပျံၤလၢဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်သိၣ်မ့ၢ်သဲ
 လၢဟံၣ်ဖးဒိၣ်ပူၤန့ၢ်စီဖိာ်ယဲၤလုၤခးဒၣ်လၢအကစၢ်လီၤ.

ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လာဟံၣ်လာကျါ (၂)

တဘျီသဝီအိၣ်ဝဲတဖျါၣ်မ့ၣ်သဝီလာအပွဲၤဒီးန့ဆါၣ်တၢ်ဘၣ်တုအယံၤအလာသ့ၣ် တဖၣ်လီၤ. ပှၤသဝီဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကိးမၤသကိး, အိၣ်သကိးတၢ်လာတၢ်အိၣ်တၢ် ကွံဒီးတၢ်သးတဖျါၣ်ယီၤန့ၣ်လီၤ. ဣဖိသဝီဖိတဖၣ်မ့ၣ်ပှၤမၤလာဂီၤအိၣ်လာဂီၤ, မၤ လာဟါအိၣ်လာဟါကိးဂၤဒီးလီၤ.

တဘျီသဝီဖိတဖၣ်ကိးလိာ်အသးလာကလဲၤလူၤခးအိၣ်တၢ်မံၤလာဟံၣ်ပှၤလီၤ. ဝဲန့ၣ်စီၤလါထူစ့ၢ်ကိးယုအခွဲၤလာအမိၢ်အပၢ်လာအကလဲၤပိာ်ပှၤခံလီၤ. အဝဲ မ့ၢ်ပှၤသးစၢ်ဖိတဂၤဒိၣ်ထီၣ်သီဒီးအိၣ်ဒၣ်ထဲ (၁၄) နံၣ်ဇီၤလီၤ. အပၢ်တဲအိၤ လာအနီၢ်ဆံးတစးဒီးပှၤလဲၤဒၣ်ထဲပှၤသးပှၤတဖၣ်လီၤ. စီၤလါထူအသးဆူၣ် လာကလဲၤဝဲဒီးယုအခွဲၤသပှၤပှၤလာတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤအပူၤဒီးအပၢ်ပျဲအိၤလီၤ.

ဝဲအဝဲသ့ၣ်လဲၤတုၤလာဟံၣ်ပှၤတတီၤဒီးဖါတၢ်စီၤကိးထီၣ်ဝဲ, “သုကွၢ်လာန့ၣ်ထိး မံၤဖါတၢ်တဖုဒိၣ်ရး. လူၤ...လူၤ...လူၤ” ပှၤနီၤဖးလိာ်ပှၤသးတဂၤတပူၤဒီး လူၤဘျီသကိးထိးမံၤအခိၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဖါတၢ်စီၤကိးတခီလူၤထိးမံၤဒီးအခိၣ်ဒုဘၣ် ကွးလီၤယံၤလီၤယုးဝဲဒၣ်ဒီးလာအဂၤတရၤန့ၣ်လူၤထိးမံၤဒီးလီၤရံးလာကၢ်က ပၤတနီၤလူၤထိးမံၤဒီးထိးမံၤယၣ်က့ၤအသးလာအဝဲသ့ၣ်အအိၣ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဟဲ က့ၤစံၣ်ခိၣ်ခံကဒါက့ၤဒီးတဲးလိာ်တိလိာ်အသးကယာ်ပးလီၤ. မ့မ့ၢ်စီၤလါထူတ ခီပိာ်ပှၤခံတချုးလာဘၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်လာဟံၣ်ပှၤထဲတဂၤလီၤ. အဝဲတထံၣ်လာပှၤ နီတဂၤဘၣ်. ဒီးတၢ်သၣ် ဝံထီၣ်အသးလာမ့ၢ်တၢ်ဘျးအသးလီၤ. တၢ်ပျဲတၢ်ဖုး, တၢ်ကနိးကစ့ၢ်တအိၣ်ဒီးအီၤနီတမံၤလာဘၣ်. အဝဲအိၣ်ခိးဝဲတုၤမ့ၢ်ဟါလီၤဒီး တထံၣ်ပှၤနီတဂၤလာဘၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဝဲထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢသ့ၣ်ဖးဒိၣ်တခိၣ်ဒီးထီၣ်မံၣ်လၢအခံလီၤ. ခိဖျိလၢအဝဲတၢ်
 ဘျံးအသးအယိအဝဲမံတုၤဒၣ်လဲၣ်တနီၣ်သ့ၣ်နီၣ်သးလၢၤဘၣ်လီၤ.
 သတူၢ်ကလံာ်တၢ်ကလုာ်ဖးဒိၣ်သီၣ်ထီၣ်, “ဖိဒိၣ်ခွါဂၤဆၢထၢၣ်အိၣ်မ့ၤအိၣ်ထံမုၢ်
 ဟါလံ”

ဖဲန့ၣ်စီၤလါထူဖုးဘၣ်အသးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဒီးဆိကမိၣ်ဝဲလၢတၢ်မံမိၢ်လီၤ. ဒီးအဝဲ
 ကွၢ်ယီၤတၢ်ဒီးထံၣ်ဝဲလၢမုၢ်ဂၢ်ဖးဒိၣ်တဂၤဆ့ၣ်နီၤဖဲအကပၤလၢအဝဲတထံၣ်ဘၣ်
 ဝဲနီတဘျီဘၣ်လီၤ. အဝဲကွၢ်တၢ်ယၢ်ခိယၢ်ခိဒီးကမၤကမၢ်ဝဲလၢအအိၣ်ဘၣ်ဝဲလၢ
 ဟံၣ်ဖးဒိၣ်တဖျၢၣ်အပူၤလီၤ. အဝဲဆိကမိၣ်တဘၣ်ဘၣ်.

အယိသံကွၢ်ဝဲ, “မုၢ်ဂၢ်ဒၤ, ယဟဲတုၤဖဲလဲၣ်”

မုၢ်ဂၢ်စံးဆၢအီၤ, “ဖိဒိၣ်ခွါဒၤ, နမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအတၢ်ကမၢ်တအိၣ်ဘၣ်. အယိ
 ယကတဲနၤတီတီလီၤ. ဖဲပုၤသဝီဖိတဖၣ်လူၤခးအိၣ်ယထိးဖါတၢ်အခါနဲနလူၤပိာ်
 ပုၤခံတချုးဘၣ်ဒီးနလီၤဘျံးအဟၢဖၤသၣ်ဝံၤဒီးနမံဘၣ်နသးလၢယဟံၣ်လီၤ. မုၢ်
 လၢယသ့ၣ်ညါလၢတၢ်သၣ်ဝံၤနသးအယိယကိးပၢ်ထီၣ်နၤဒီးကိးဒုးအိၣ်နၤလၢ
 မ့ၤလီၤ”

စီၤလါထူလၢတၢ်သၣ်ဝံၤသးဒိၣ်ဒိၣ်ကလံာ်အပူၤအိၣ်ဝဲမ့ၤကျၢၤသ့ၣ်ကျၢၤသးဝံၤစံးဘျုး
 ဝဲမုၢ်ဂၢ်ဖးဒိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးမုၢ်ဂၢ်တဲအီၤ, “မံသကိးဒီးပုၤဖဲအံၤတနၤဝံၤမးမုၢ်ဆ့ၣ်
 ထီၣ်မးက့ၤနီၣ်”

အဝဲတဲမုၢ်ဂၢ်လၢ, “ယမ့ၢ်ဘၣ်က့ၤကျဲအိၣ်ဖဲလဲၣ်ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်”

မုၢ်ဂၢ်တဲအီၤ, “နမ့ၢ်က့ၤမးယကနဲန့ၣ်န့ၣ်ကျဲလီၤ” ဒီးမုၢ်ဆ့ၣ်ထီၣ်မုၢ်ဂၢ်ကိးအိၣ်
 လါထူအမ့ၢ်ဝံၤလဲၤလီၤလၢဟံၣ်ဖိလံာ်ဒီးထၢန့ၣ်ဝဲတၢ်တမံၤဒီးဘိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဝဲလါထူ
 ဒီးတဲဝဲ, “ဖိဒိၣ်ခွါဒၤ, နက့ၤမ့ၢ်တုၤလၢဟံၣ်မးအိးထီၣ်ကွၢ်တၢ်ဘိၣ်အံၤတက့ၢ်”
 လါထူစံးဘျုးမုၢ်ဂၢ်ဖးဒိၣ်ဝံၤမုၢ်ဂၢ်နဲန့ၣ်အကျဲဒီးဟဲက့ၤဝဲလီၤ.

လါထူဟဲက့ၤလါကျဲဒိဘိကမာကမာမာဲလဲၤ, “ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လါပှ်လါကျါအံၤယ တထံၣ်ဒီးတန့ၢ်ဟူဘူနီတဘျီဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်လါယဂီၢ်ဒီးလါယဟဲ တုၤဘၣ်လံၤဟံၣ်ဖးဒိၣ်လါပှ်လါကျါအံၤအပူၤလီၤ. စီၤလါထူက့ၤတခီခီဆိ ကမိၣ်တၢ်တခီခီဒီးက့ၤတုၤလဲၤအဟံၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်လါထူတဲပှ်အမိၢ်အပၢ် လါတၢ်ကဲထီၣ်အသးဒီးအီၤတဖၣ်ဝံၤယ့ၣ်လီၤကွၢ်တၢ်ဘိၣ်လါမ့ၢ်ဂံၢ်ဖးဒိၣ်ဟ့ၣ် ထွဲအီၤန့ၣ်လီၤ.”

အဲၤသ့ၣ်ဒိဖိမိၢ်ဖိပၢ်သါဂၤကွၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဘိၣ်လါတၢ်သးစၢ်ဆါအပူၤဒီးထံၣ်ဝဲလါ မ့ၢ်ဂံၢ်ဖးဒိၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလါလါဂံၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှၢ်ဒိၣ်သါဖျါန့ၣ်လီၤ. ဒီးဖဲန့ၣ်လါထူ အပၢ်တဂၤလါတၢ်သးခုအပူၤလဲၤတဲဘၣ်ဝဲအသကိးလါအနၢ်န့ၢ်ဝဲဒီးလဲၤလီၤ ဆါဝဲလါဂံၢ်တဖၣ်လါဝ့ၢ်ပူၤလီၤ. ခိဖျိလါလါန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်မ့ၢ်အနီၢ်ကီၢ်အယိပှၢ်ဟ့ၣ် အီၤစ့အါအါဂီၢ်ဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. စီၤလါထူအပၢ်ပှၢ်န့ၢ်ဝဲဟံၣ်လါဝ့ၢ်ပူၤတဖျါ, သိလ့ၣ် တခိၣ်ဒီးအဲၤသ့ၣ်အပှၢ်ဟံၣ်ဖိပိတဖၣ်လဲၤလီၤအိၣ်က့ၤလါဝ့ၢ်ပူၤလီၤ. ဒီး စီၤလါထူအိၣ်ဘၣ်က့ၤကိၤလါအဂ့ၤဒီးကူဘၣ်ကၤဘၣ်ဝဲကူကူလါလါဒီးလါထူ အပၢ်မ့ၢ်က့ၤပှၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်ယၤတဂၤလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်စီၤလါထူဒီးအမိၢ်အပၢ် တဖၣ်တသးပှၢ်နီၣ်ဟံၣ်ဖးဒိၣ်လါပှ်လါကျါနီတဘျီဘၣ်.

အံ့တံတံတံလိ

စီလါဂ်ထူ၊ စီလါဂ်စုမ္မာပုဒီပုဂံဝါခံဂါလါအဟံဂ်အိဂ်စီစုဒီးဝံတစးဖိလါ၊ အ
 ဝဲသ့ဂ်တမ္မာပုဒီမာသ့အိဂ်ဘဂ်တဖဂ်ဘဂ်၊ အဟံတအိဂ်ဒီးတံအိဂ်ဆူဂ်အိဂ်ချ
 အယိအဝဲသ့ဂ်အမိဂ်ဘဂ်ဟ့ဂ်လါအသးလါဂ်ဂံလါဂ်ဘါလါတံမာအပူလါက
 လုဂ်အိဂ်လုဂ်အိဟံဂ်ဖိယိဖိအဂီလါ၊ လါဟံဂ်ကပါမိဂ်အံသ့ဂ်ဖိအကလုဂ်က
 လုဂ်လါကဆါဝဲအဂီဂ်ဖျါယံလါလါအိဂ်လါကွံမးလါ၊ သ့ဂ်စုဂ်ကီးဝဲတံဒီး
 တံလုဂ်လါဟံဂ်ဖိယိဖိတဖဂ်ကအိဂ်အဂီဒီးကဆါဝဲလါတံမာစါဟံဂ်ယိအ
 တံလါဂ်ဘူဂ်လါဂ်စုအဂီလါ၊

စီလါဂ်ထူအိဂ် (၁၄) နံဂ်အနီဖိဒိဂ်ထီဂ်တစးလံအယိမာနုဂ်တိဖိစုဖိတဆံးတ
 ကွံဒီးမာစါအမိဂ်အဟံသ့လံ၊ ကီးဂါဒီးအဝဲလဲဆူဝံပူဒီးသိးကမာတံလါပု
 ဟံဂ်အိဂ်ထံ၊ မာပျီကရါဒီးဖျးသ့ဂ်မုဂ်လါ၊ စီလါဂ်စုတခိအနီဖိဆံးဒီးဒီးအိဂ်ဒီး
 ဒုဂ်နံဂ်မိအယိကဟးမာတံလါတံလါလါအဂုဒီးသိးကမာနုဂ်တိန့မာဝဲတ
 သ့ဒီးဘဂ်၊ ဘဂ်ဆဂ်အဝဲမာစါတံလါဟံဂ်သ့အါမးလါ၊ လါဟံဂ်တဂါဘဂ်ဆူ
 ဘဂ်ဆါအယိအဝဲသ့ဂ်အိဂ်ဒီးတံကိတံခဲလါတံအိဂ်တံအိတံကူတံသိးအ
 ကီလါ၊ မိတဂါဘဂ်အံးကွံကရါအတံမာလါဂ်လါဂ်ဆုဆုလါ၊ စီလါဂ်စုကဲ
 ထီဂ်တံမာစါလါအမိဂ်အဂီအါမးလါ၊ ဖဲဖိတဖဂ်၊ တံဒီးတံလုဂ်တဖဂ်တံ
 ဒီးဆါသ့လံန့ဂ်၊ အမိဂ်သ့ကဆိဒီးစာကဒိဂ်ထီဂ်န့အိဒီးအဝဲလဲဆါဝဲလါ၊ ဖဲန့ဂ်
 ပုဒီပုဒီတဖဂ်ပတြါအတံဒီးတံလုဂ်ဒီးအဖိတဖဂ်ဒီးအဝဲသးခုဒိဂ်မးလါ၊

ဘဂ်မုဂ်နံဖိတနံအမိဂ်အတံမာလါဘဂ်လါဘဂ်လဲပုဟံတံအိဂ်တံအိလါ
 ခံသိအဂီလါဝံပူအယိလါ၊ အမိဂ်ဒုဖိတံဒီးတံလုဂ်တချးအယိအဝဲတလဲ

ဆါဘာဝဲဘာဝဲ. အမိလဲအုဝ်ပူအယိအဝဲဘာဝဲအိၣ်တၢ်ခိးဟံၣ်လီၤ. ဖဲအဆါ
 ကတီၢ်န့ၣ်ပိာ်မုၢ်တဂၤဟဲဒ်သိးကပွၤဖိလီၤ. ပိာ်မုၢ်အံၤကွၢ်ယုန့ၢ်ဖိတၢ်ဆူၣ်ဂီၤ
 ဖးဒိၣ်ခံဖိးလၢအဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးအိၣ်အိၣ်ကတၢၢ်လီၤ. စီၤလၢဂံၢ်စ့ဘုဒီးဆါန့ၢ်
 အိၣ်လီၤ. အဝဲန့ၢ်ဘၣ်ဖိအပွၤခံဘးယဲၢ်ဆံဘ့ၣ်လီၤ.

စီၤလၢဂံၢ်စ့ဆါဖိဝံၤတၢ်ဆိကမိၣ်ဟဲထီၣ်လၢအပူၤအကဟ်တၢ်စ့တဘးယဲၢ်ဆံ
 ဘ့ၣ်လၢအဂီၢ်ဒီးဟ့ၣ်အမိၣ်ထဲစ့တဘးဧါလီၤ. အဝဲစံးလၢအသးပူၤယမၤစၢၤယ
 မိၣ်ထီၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဒီးတၢ်လၢ, သံၣ်ဧါဖိဧါဒီးတၢ်ဆါတၢ်ပွၤအပူၤလီၤ. ယ
 တဟံးန့ၢ်တၢ်လၢယဂီၢ်နီတဘျီဘၣ်. တဘျီအံၤယဟံးန့ၢ်လၢယဂီၢ်လီၤ. ယတ
 တဲယမိမိဘၣ်. တမ့ၢ်အဝဲကဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဘၣ်. ယကြားမၤန့ၢ်စ့လၢယဂီၢ်တနီၤ
 စ့ၢ်ကိးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အဂၤတမံၤမၤတံာ်တံာ်စ့ၢ်ကိးအိၣ်ယမိမိဘၣ်
 မၤတၢ်လီၤသးကညီၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲမ့ၢ်သ့ၣ်ညါယဟံးန့ၣ်စ့အသးကမၤသး
 ဒ်လဲၣ်. ဖဲအဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်လၢအမၤတံာ်တံာ်အိၣ်တဖၣ်အခါအမိၣ်ဟဲက့ၤ
 တုၤလီၤ. အဝဲလဲၤစိာ်စၢၤတၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢအမိၣ်ဟဲက့ၤပွၤဝဲတဖၣ်ဒီးစိာ်ထီၣ်ဝဲဆူ
 ဟံၣ်ပူၤလီၤ.

မိၣ်တဂၤအံၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအါအယိတသံကွၢ်သံဒီးအဖိခွါအတၢ်ဘၣ်ယးပူၤ
 ဟဲပူၤဖိအဂ့ၢ်အကျိၤနီတမံၤဘၣ်. အဝဲထူးထီၣ်တၢ်လၢအဟဲက့ၤပွၤဝဲတဖၣ်ဒီးဟ်
 က့ၤဝဲအခါတဲဘၣ်အဖိခွါ, “ဖိခွါဖိဧါ, တၢ်အပူၤအကလံၤဒိၣ်မးလီၤ. နုပါၤအိၣ်
 တဆူၣ်အယိထဲသိးပကြားမၤန့ၢ်စ့န့ၣ်ပမၤတန့ၢ်ဘၣ်. ထဲသိးပအဲၣ်ဒီးပွၤအိၣ်ပွၤ
 အိၣ်စ့ၢ်ကိးပပူၤတန့ၢ်ဘၣ်. ယပူၤတၢ်အိၣ်အံၤဒီးယဘၣ်တယးတုၤအလၢလၢခဲမ့ၢ်
 ဆ့ၣ်မ့ၢ်ခိၣ်ထံးအနံၤအဂီၢ်လီၤ. ယဘၣ်ဟ်ဒီးစ့တနီၤလၢယကပူၤန့ၢ်န့ၢ်အဆိဒိၣ်
 အဂီၢ်လီၤ. အဝဲလိၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်အဝံၣ်အဘဲဒ်သိးကအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤချ့ချ့ဒီး
 န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါက့ၤလီၤ. ဖဲအဝဲအိၣ်ဆူၣ်ထီၣ်က့ၤန့ၢ်အလီၢ်တအိၣ်လၢယကဘၣ်မၤ
 တၢ်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်ဘၣ်. အဝဲကမၤန့ၢ်ပူၤလီၤ.”

စီလောဂ်စုဖိကွာ်ယီၤအမိၢ်ထံၣ်ဝဲလၢအဖျါလီၤဘျးလီၤတီၤဒိၣ်မးလီၤ. အဝဲဘၣ်
 ဟ့ၣ်လီၤအသးအါမးလၢကကွာ်ထွဲဟံၣ်ခိၣ်လၢအဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါတဂၤဒီးဖိလံၤ
 တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. တကွာ်လီၤက့ၤအဘျူးအဖျိၣ်ဒၣ်ဝဲအဂီၢ်ဘၣ်. တဘျီယီၤတၢ်ဆိ
 ကမိၣ်ဟဲဟံၣ်ထီၣ်ဝဲလၢအသးပူၤ, “စုလၢယဆါဖိန့ၢ်ဖဲအပူၤကွံာ်တဖၣ်တကြး
 လၢယဟံၣ်လၢယဂီၢ်နီတဘျီဘၣ်. ယကဟ့ၣ်က့ၤယမိမိလီၤ” အဝဲထူးထီၣ်ဟ့ၣ်
 အမိၢ်အစုခံးဘးယံၢ်ဆံဘျီဒီးတဲအီၤလၢပုၤဟဲပုၤဖိအဂီၢ်လီၤ. အမိၢ်သ့ၣ်ညါလၢ
 တဟ့ၣ်ဘၣ်အဖိခွါအံၤအစုနီတဘျီဘၣ်အယိစံးဝဲ, “ဖိခွါ, ဟံတီၢ်ဖိအံၤလၢနဂီၢ်
 တက့ၢ်. နမၤစၢၤယၤလၢကျဲအါဘိလီၤ. မိမိသးခုလၢနမ့ၢ်ဖိခွါလၢအမၤတၢ်တီ
 တၢ်လိၤဒီးဟ့ၣ်က့ၤတီၢ်လၢနဆါတၢ်န့ၢ်တဖၣ်ဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးကိးဘျီအယိလီၤ.
 နမ့ၢ်ဖိခွါလၢအဂ့ၤတဂၤလီၤ”

စီလောဂ်စုဟံးန့ၢ်တီၢ်အံၤအသးတတူၣ်လၢဘၣ်. အဝဲလဲၤယုၢ်ဆူဟံၣ်လၢပုၤဆါ
 ဆိဒံၣ်ဒီးဟဲက့ၤစိဆိဒံၣ်ယံၢ်ဖျါၣ်လၢအပၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တလဲၤအိၣ်တၢ်အဲၣ်ဘၣ်ဘၣ်တၢ်တၢ်လၢတၢ်အဲၣ်အယံ

တၢ်စံးဝဲဒၣ်တဘျီဝုၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်တဝုၣ်ဒီးဝုၣ်အံၤမ့ၢ်ဝုၣ်လၢအဒိၣ်ဒီးယံလၢတဖျၢၣ်လီၤ. ဝုၣ်အံၤပုၤကညီဖိအိၣ်အါမးလီၤ. လၢဝုၣ်အံၤအပူၤအိၣ်ဒီးသးပုၤပိၢ်ထီၣ်အဟံၣ်ဖိယံဖိတၢ်သးပုၤအံၤအိၣ်ဒီးအဖိခံၤအဖိခွါတဂၤဒီးအဖိမုၢ်တဂၤလီၤ. သးပုၤအံၤအဖိခွါလၢအဒိၣ်တဂၤအိၣ်ဒီးအဟံၣ်အယံလံလီၤ. မ့ၢ်အဖိမုၢ်တဂၤတခီအိၣ်ဒီးဒၣ်တဆံၣ်န့ၣ်ဒီးလီၤ. အဖိခွါအဒိၣ်တဂၤအံၤသ့ဝဲတၢ်ထီၣ်သဲလီၤ. အဖိခွါအမံၤလၢမၤနၤစိဒီးအဖိမုၢ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲအဲၣ်ကဖိန့ၣ်လီၤ. တနံၤတခီၣ်အဲၣ်ကဖိဟးလိာ်ကွဲဒီးအသကိးခံၤဘၣ်ဖဲမူခိၣ်စူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲဒီးသကိးမုၢ်ခံၤအဲၣ်လိာ်အသးဒိၣ်မးလီၤ. အဲၣ်ကဖိအသကိးမုၢ်အမံၤလၢဝါဝါဖိလီၤ. အဲၣ်ကဖိဒီးအသကိးမုၢ်ခံၤအံၤဟးလိာ်ကွဲဝဲဝဲကွၢ်သကိးကွၢ်ဝဲဆူအဟံၣ်လီၤ. အဲၣ်ကဖိအစိမၤနၤစိတဂၤထီၣ်ဘိလဲၤမၤလိဝဲတၢ်ထီၣ်တၢ်ဂဲၤဒီးလၢအသရၣ်အအိၣ်ဒီးမ့ၢ်ပုၤလၢအဖျးကတၢ်လီၤ.

ဘၣ်တနံၤန့ၣ်မၤနၤစိဒီးထီၣ်သိလ့ၣ်ဒီးကလဲၤလၢအသရၣ်အအိၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤလၢကျဲအခါအဝဲထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဘျီသၢဂၤစံၣ်စိၣ်ပုၤစုဒၢအယံအဝဲလဲၤမၤစၢၤဝဲဒီးဟဲကွၢ်ဟ့ၣ်လီၤဝဲလီၤ. ဒီးစုဒၢကစၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်ဖဲဝုၣ်ပုၤသထုအဒိၣ်ကတၢ်တဂၤလီၤ. ဒီးအဝဲမ့ၢ်ဒၣ်ဖိၣ်သၣ်ခွါအသးအိၣ် ၃၅ နံၣ်လံ. ဝံၤဒီးမၤနၤစိကွၢ်ကိးဝဲသထုဆူအဟံၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တဲပျးလိာ်အသးအမံၤဝံၤသထုအံၤအမံၤလၢအဲလ်ထၢၣ်ဒီးမၤနၤစိကိးယီၤအဒုမုၢ်ဒီးတဲပျးဝဲသထုလၢ, “အအံၤယဒုမုၢ်အမံၤလၢအဲၣ်ကဖိ” ဖဲန့ၣ်အဲလ်ထၢၣ်ကွၢ်ဝဲအဲၣ်ကဖိဒီးတဖျးဆံးလီၤအမဲာ်လၢဘၣ်. စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်သထု

အဲလ်ထာ်အံၤအခိၣ်န့ၢ်ပူၤဒီးအမဲၣ်ချံၣ်အိၣ်ထဲအဲၣ်ကဖိအမဲၣ်သၣ်လၢအလီၤ
 အဲၣ်လီၤကွံအံၤလီၤ. အဲၣ်ကဖိမ့ၢ်ပိာ်မ့ၣ်ဖိလၢအဒိၣ်တၢ်ဘျးအညၣ်ဝါအမဲၣ်ပယျး
 ဒဲဖိယံလၢလီၤအဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. အဲလ်ထာ်ကတိၤသကိးတၢ်ဒီးသးပှၢ်ပိာ်ထီအ
 ဟံၣ်ဖိယီဖိဝံၤက့ၤဝဲဆူအဟံၣ်လီၤ. တနံၣ်အံၤစီၤမၤန့ၢ်စိအိၣ်ဒီးအဖိမ့ၣ်ဖိတဂၤ
 လီၤ. အဖိမ့ၣ်ဖိတဂၤအံၤအမံၤလၢစုစုလီၤ. စုစုဖိအသးပှၢ်ထီၣ်ယံးနံၣ်လံ. ကတိၤ
 တၢ်သ့ဒိၣ်မးဒီးမ့ၢ်ဖိသၣ်လၢအလီၤအဲၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. ဘၣ်တနံၤစုစုလဲၤဆူအမ့ၢ်ဂံၢ်
 အဲၣ်ကဖိအအိၣ်ဒီးတဲအမ့ၢ်ဂံၢ်လၢကလဲၤပးလိာ်ကွဲၤစၢၤအီၤလၢတၢ်ကွၢ်ကိဆၣ်
 ဖိကိာ်ဖိအလီၤန့ၣ်လီၤ. အဲၣ်ကဖိဒီးစုစုပးလိာ်ကွဲ, ပးကွၢ်ကိဆၣ်ဖိကိာ်ဖိအဆၢ
 ကတိာ်ပိာ်ခွါတဂၤဒိတၢ်ဂီၤလၢအလီၤခဲဘၣ်ဆၣ်ပိာ်ခွါတဂၤအံၤအနီၢ်နီၢ်တခိဒိန့ၢ်
 ဆၣ်ဖိကိာ်ဖိအဂီၤလီၤ. တဟ်အသးဒီးတထံၣ်ဝဲပှၢ်ဒိဖိဒိၣ်မ့ၣ်ဂံၢ်ခဲၤအံၤဘၣ်.
 လၢတၢ်ကမၤကမၣ်အပူၤကါပဲတခိၣ်ဒီးမ့ၢ်ဝဲအဲၣ်ကဖိအစီၤမၤန့ၢ်စိလီၤ. မၤန့ၢ်စိ
 တကွၢ်အဒုမ့ၣ်နီတဘျးဘၣ်လဲၤယီၤဝဲလိၤလိၤဆူပိာ်ခွါလၢအဒိၣ်တၢ်ဂီၤတဂၤအ
 အိၣ်ဒီးထီတပျၢ်ထုးဝဲတုၤအသံတယုာ်ဘၣ်အသးလီၤ. အဲၣ်ကဖိကွၢ်တၢ်မၤအ
 သးအံၤတဲတၢ်တသ့နီတမံၤဘၣ်.

အဲၣ်ကဖိတဲအစီ, “နမၤနသးဒ်အံၤဘၣ်မန့ၢ်လဲၣ်”
 အစီတဲအီၤ, “တဘၣ်တဲတၢ်နီတမံၤတဂ့ၤ” ဒီးတံၢ်ထီၣ်အဒုမ့ၣ်ဒီးဆွံန့ၢ်က့ၤအ
 ဒုမ့ၣ်လၢကါပူၤဒီးက့ၤနီဝဲကါလၢအချ့လီၤ.

က့ၤတုၤလၢဟံၣ်တဘျီယီတဲအ့ၣ်လိာ်တၢ်ဒီးအမိာ်အပၢ်, “သုဖိမ့ၣ်အံၤ, ကွၢ်ထွဲ
 အီၤ. ပးကွဲပးပှၢ်ပိာ်ခွါ. ယတဲအီၤလၢကဘၣ်အဲၣ်ဒၣ်သထုအဲလ်ထာ်လီၤ.
 ယသံကွၢ်အီၤလၢအတၢ်အဲၣ်တီအိၣ်လံၤခါ. အဝဲတဲယၤလၢအတၢ်အဲၣ်တီတအိၣ်
 ဘၣ်. မ့ၢ်ဒၣ်အလီတၢ်လီၤ” အဲၣ်ကဖိကတဲပှၢ်အမိာ်အပၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်
 ဆၣ်မ့ၢ်လၢအစီန့ၢ်န့ၢ်အီၤအယိက့ၤန့ၢ်ဆူအလီၤမံပူၤဒီးဟီၣ်ဟ့ၤသးဝဲန့ၣ်လီၤ.

မ့ၢ်ပိာ်ခွါလၢမၤန့ၢ်စိထီဘၣ်အီၤတဂၤအံၤဝါဝါဖိလဲၤထံၣ်အီၤဒီးလဲၤဆုၤအီၤဆူ
 တၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ. ပိာ်ခွါတဂၤအံၤလဲၤတုၤဆူတၢ်ဆါဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ်တနီၣ်အသးဒဲး

ဘၣ်. ဝါဝါဖိဆဲးလီတဲစိဆူအဲၣ်ကဖိအအိၣ်ဒီးတဲဘၣ်အီၤလၢပိာ်ခွါတဂၤအံၤအတၢ်ဟဲထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဲၣ်ကဖိဆိကမိၣ်ဝဲပိာ်ခွါတဂၤအံၤဘၣ်တူၢ်တၢ်အံၤလၢယယိလီၤ. ပိာ်ခွါတဂၤအံၤယတထံၣ်ဘူအီၤနီတဘျီဘၣ်. ယကဘၣ်လဲၤယုပျၢ်ယတၢ်ကမၣ်လၢအီၤလီၤ. ဝံၤအဝဲလဲၤတူၤလၢတၢ်ဆါဟံၣ်ပူၤအခါထံၣ်ဝဲပိာ်ခွါန့ၣ်မံနီၤလၢလီၤမံပူၤကိးဝဲဘၣ်ဆၣ်အတၢ်တကိးဆါအီၤဘၣ်.

အဲၣ်ကဖိဟံးထီၣ်ပိာ်ခွါန့ၣ်အစ့ဒီးကွၢ်ဝဲအပူၤထံၣ်ဝဲလၢလံာ်က့တက့အိၣ်ကွဲးလီၤအသးလၢပိာ်ခွါန့ၣ်အမံၤအဟံၣ်နီၣ်ဂံၢ်အယိအဝဲထၢန့ၣ်ဝဲလၢအစ့ဒီးပူၤဒီးဟဲက့ဝဲလီၤ. ပိာ်ခွါန့ၣ်အမံၤလၢစီၤဖျိးစိလီၤ. အဲၣ်ကဖိဟဲက့တူၤဟ်ယာ်ဝဲအလံာ်က့န့ၣ်လၢအလီၤမံဖိလံာ်လီၤ.

ဘၣ်တနံၤသထုအဲၣ်ထၢဟဲဟးအိၣ်သကိးသးပျၢ်ပိာ်ထီဒီးတဲသကိးဝဲဘၣ်ယးလၢအကဖျိအသးဒီးအဲၣ်ကဖိအဂ့ၢ်လီၤ. သးပျၢ်ပိာ်ထီအၢၣ်လီၤအီၤလၢမုၢ်နံၤမုၢ်သီဝံၤက့ဝဲလီၤ. စီၤဖျိးစိတခီအိၣ်လၢဝုၢ်လံာ်ခီဒီးဟဲထီၣ်ဒိတၢ်ဂီၤလၢဝုၢ်ထးခီလီၤ. စီၤဖျိးစိမုၢ်သထုမုၢ်ဒိၣ်ဆါအဖိခွါအပာ်တအိၣ်လၢဘၣ်. အိၣ်ဒီးတၢ်ထူးတၢ်တီၤလၢပုၤသိလုၣ်ကးစဲးအိၣ်ဒၣ်ဒိဖိမိၢ်ခံၤလီၤ. အိၣ်ဒီးအပျဲၢ်တဂၤဟ်ဝဲလၢဟံၣ်ဒီးမၤဝဲအတၢ်မၤစၢၤအမိၢ်တၢ်လၢဟံၣ်လီၤ. အဝဲတခီဟးလိာ်ကွဲးဒီးတၢ်ဂီၤဟးဝုၢ်ဝီၤထီၣ်အိၣ်လၢဟံၣ်တချုးဘၣ်.

စီၤဖျိးစိထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်စံၣ်လီၤဒီးစံးဘျုးဝဲဝါဝါလၢအတၢ်မၤစၢၤအီၤဒီးအဝဲကဲထီၣ်က့ဒီးသကိးလီၤ. အဲၣ်ကဖိတခီသးတမုၢ်လၢအစိတဂၤမုၢ်ပုၤလၢမၤနီၤစီၤတၢ်အယိလီၤ. ဘၣ်တနံၤအဲၣ်ကဖိဒီး ဝါဝါဖိဟးလိာ်ကွဲးဝဲလၢဖိကရၢၢ်အဆၢကတီၢ်အစိဟဲလၢအလီၤခံဒီးကိးအီၤ, “ဒုမုၢ်ဟဲက့ၤ” ဖဲန့ၣ်အဲၣ်ကဖိတဲဝါဝါလၢကလဲၤအိၣ်သကိးအီၤဘၣ်ဆၣ်ဝါဝါဖိတခီမုၢ်လၢပျံၤဘၣ်အဲၣ်ကဖိအစိအယိက့ၤဝဲလီၤ. အဲၣ်ကဖိက့ထီၣ်လၢဟံၣ်ပူၤဆၣ်နီၤလၢသမ့ၤဒီးပူၤယုာ်ဒီးအမိၢ်အပာ်ပုၤ

ဝဲဒီးတၢ်ပိၣ်ဝဲလၢကဖျိဝဲဒီးသထုအဲလ်ထၢၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်အဲၣ်ကဖိတတူၢ်လိာ်ဘၣ်. ဖဲန့ၣ်အစိအသးဒိၣ်ထီၣ်ဒီးဟ်လီၤလိာ်က့လၢအမၢ်ညါဖိး, အဲၣ်ကဖိထံၣ်တဘျီယီဖုးဘၣ်အသးဒီးအိးထီၣ်အကိာ်ပူၤလၢကတဲပုးအိၤဘၣ်ယးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လီၤ. အစိတဲအိၤ, “တဘၣ်တဲတၢ်နိတမံၤတဂ့ၤ. နတဘၣ်ဟ်လီၤနသးလၢနကအဲၣ်စိဖျိးစိတဂ့ၤ.”

ဖဲန့ၣ်အဲၣ်ကဖိပံာ်ထီၣ်တၢ်ဒီးတဲဝဲ, “ယမ့ၢ်တဲတၢ်န့ၣ်သုတကနၣ်ယတၢ်နိတကဘၣ်. တိတိသုအဲၣ်ဒီးနၤအိၣ်ယၤလီၤ.”

ဖဲန့ၣ်အပါတဲအိၤ, “တဲတဲတဲတဘီ” ဖဲန့ၣ်အဲၣ်ကဖိစးထီၣ်တဲဝဲ, “တၢ်လၢစိဖျိးစိန့ၣ်ယတထံၣ်ဘူအိၤနိတဘျီဘၣ်. စိတခိဆိမိၣ်ကမၢ်ယၤဒီးတဲနၤယၤလီၤ.”

ဒီးဖဲန့ၣ်အစိတဲအိၤ, “နတထံၣ်ဘူနိတဘျီဘၣ်မနုၤနဟံးယာ်အမံၤဒီးအဟံၣ်နီၣ်ဂံၢ်လဲၣ်” ဖဲန့ၣ်အဲၣ်သိကတဲဝဲဒ်လဲၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲတဘၣ်ဘၣ်. ဒီးအပါတဲအိၤ, “ဘၣ်လံ, ဖိမုၢ်. နတဲလၢနတဘၣ်ယးဒီးစိဖျိးစိဘၣ်အယိခဲအံၤယအၢၣ်လီၤလၢယကဖျိနၤဒီးအဲလ်ထၢၣ်နတူၢ်လိာ်မ့ၢ်တတူၢ်လိာ်ဘၣ်လဲၣ်”

အဲၣ်ကဖိတဲအပါလၢ, “ယတတူၢ်လိာ်ဘၣ်”
 ဖဲန့ၣ်အဟံးသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီးတဲဝဲ, “စးထီၣ်မ့ၢ်တနံၤအံၤဆူညါနတမ့ၢ်ယဖိလၢဘၣ်. ယတအဲၣ်ဒီးထံၣ်နၤလၢဟံၣ်ပူၤလၢဘၣ်” တဘျီယီအဟံးတံၢ်ထီၣ်အိၤလၢဒးချၢလီၤ.

ဖဲန့ၣ်ဘၣ်လၢမ့ၢ်ဟါလီၤယိးနၣ်ရံၣ်လံ. အဲၣ်ကဖိစိာ်ယာ်ဒီးစိဖျိးစိအလံာ်က့အံၤဒီးကဘၣ်လဲၤဝဲလဲၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဘၣ်. တစိာ်ဖိအမိာ်ဒီးအစိဟဲဆူအအိၣ်ဒီးတဲအိၤ, “က့ၤန့ၢ်ဆူဟံၣ်ပူၤအပါန့ၣ်အသးဒိၣ်တၢ်တစိာ်ဖိလီၤ.”

အဲဒါကဖိတ်ခေါ်အမိလါ၊ “ယတက့ၤဘၣ်. ယဟ်တဲယၤလၢယတမ့ၢ်အဖိလၢဘၣ်”

ဖဲန့ၣ်အစိပျံာ်ထီၣ်အီၤဒီးကးတံာ်ယၢ်တြၢလီၤ. ဝံၤအဲဒါကဖိမိၢ်ယုကညးအဝၤလၢကလဲၤယုကညးက့ၤအဖိမုၢ်အလံၤဖိစ့ၢ်ကိးယုကညးအဖုလၢကလဲၤကိးန့ၢ်က့ၤအမ့ၢ်ဂၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်သးပျံာ်ပီၤထီၣ်အသးလီၤဒီးလဲၤဝဲဆူအဖိမုၢ်အိၣ်လဲၤတုၤဒးချၢအဝဲသ့ၣ်တထံၣ်အဲဒါကဖိလၢဘၣ်.

အဲဒါကဖိတခီလၢတၢ်သးတမ့ၢ်အပူၤဟးထီၣ်ဆူအဟံၣ်ကရၢၢ်ချၢဒီးလဲၤယုထံၣ်ဝဲစိၤဖျိးစိအဟံၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲလဲၤလၢကျဲအခါအဝဲလဲၤဒီးဝဲသိလ့ၣ်တခိၣ်လဲၤဝဲတုၤဝဲလၢ်ခိးဒီးသိလ့ၣ်ပတုၢ်ဒီးအဝဲစံၣ်လီၤဒီးကဘၣ်ဟ့ၣ်သိလ့ၣ်လဲ ၂၀၀၀ ဘးအစုတပၣ်နီတဘးဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ထဲပသံးတဘိလၢအစုလီၤလီၤ. အဝဲဘ့ၣ်လီၤဝဲဒီးဝဲသိလ့ၣ်ကစၢ်လၢ, “ယစုတပၣ်ဘၣ်အယိယကဟ့ၣ်လီၤနၤလၢပသံးတဘိ”

သိလ့ၣ်ကစၢ်တဲအီၤ, “ယတသးလီပသံးဘၣ်. ယသးလီဒၣ်စုလီၤ” တၢ်ကီတၢ်ခဲဘၣ်အဲဒါကဖိဒိၣ်မးလီၤ. လၢတၢ်တဟ်သးအပူၤဖါတၢ်တဂၤဟဲယီၤဒီးသံက့ၢ်, “သုတဲမနုၤလဲၣ်”

အဲဒါကဖိတဲဘၣ်အီၤ, “ဖါတၢ်ၤၤ, ယကဘၣ်ဟ့ၣ်ကါလဲယစုတပၣ်ဘၣ်အယိဝံသးစူၤဟ့ၣ်န့ၢ်ယၤ. ယကဟ့ၣ်နၤလၢယပသံးလီၤ” ဖဲန့ၣ်ဖါတၢ်ဟံးထီၣ်စုလၢအဆူကၤထၢၣ်ပူၤ ၂၀၀၀ ဘးဒီးဟ့ၣ်လီၤဝဲသိလ့ၣ်ကစၢ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်အဲဒါကဖိစံးဘျူးဖါတၢ်ဒီးဟ့ၣ်လီၤဝဲပသံးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖါတၢ်တဲအီၤ, “ယတဟံးဘၣ်. ယမၤစၢၤကလီနၤလီၤ. ခဲအံၤနကလဲၤဝဲလဲၣ်”

အဲဒါကဖိတဲဘၣ်ဖါတၢ်လၢကလဲၤယုထံၣ်စိၤဖျိးစိလီၤ. ဖါတၢ်တဲအီၤ, “စိၤဖျိးစိန့ၣ်ယမ့ၢ်ဒၣ်အပျံာ်လီၤ. အဟံၣ်အိၣ်ဖဲအံၤလီၤ” ဖဲန့ၣ်အဲဒါကဖိလဲၤထီၣ်ဆူစိၤဖျိးစိအဟံၣ်ထံၣ်လိာ်သးဒီးမ့ၢ်ဂၢ်ဒိၣ်ဆၢဒီးတဲဘၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်မ့ၢ်ဂၢ်

ဒိုဏ်းအိပ်အိပ်အိပ်ကမီဒိုဏ်းမီးလီၤ. မုၢ်ဂၢ်ဒိုဏ်းအိပ်အိပ်ကမီတဘျီယီသ့ၣ်နီၣ်
 ထီၣ်ဘၣ်အဖိမုၢ်လီၤ. အပူၤကွံာ်သၢနံၣ်မုၢ်ဂၢ်ဒိုဏ်းအိပ်အိပ်ဒီးအဖိခံၣ်လၢအမုၢ်
 မုၢ်တဂၤ, ခွါတဂၤလီၤ. အဖိမုၢ်သံသဒၣ်အိၤပူၤကွံာ်သၢနံၣ်အဝဲထံၣ်ဘၣ်အိပ်
 ကမီဒီးအတၢ်လီၤကံအဖိမုၢ်တဂၤယီလီၤ. အယိအဝဲတဲဘၣ်အိပ်ကမီလၢကဟ်
 အိၤဒ်မိၢ်တဂၤဒီးအဝဲကဟ်အိပ်ကမီဒ်ဖိတံၢ်နီၣ်တဂၤလီၤ.

စးထီၣ်ဖဲန့ၣ်မုၢ်ဂၢ်ဒိုဏ်းအိပ်အိပ်ကမီကဲထီၣ်ဒိဖိမိၢ်လီၤ. စိၤဖျိးစိတခိထီၣ်ဘိ
 လဲၤအိၣ်ဒၣ်လၢဝဲတခိလီၤ. စိၤဖျိးစိတသ့ၣ်ညါတၢ်နီတမံၤဘၣ်. စိၤဖျိးစိမုၢ်ပိာ်
 ခွါဖိလၢဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဖျး, ဒိၣ်တၢ်ဘၣ်ဒုၣ်ဘၣ်ဒု, ညၣ်ဝါကျိၣ်ကလၢဒီး
 မုၢ်ကနီၤဖိအါဂၤဘၣ်သးခူသ့ၣ်အိၤဘၣ်ဆၣ်အဝဲရၣ်ဒၣ်အသကိးထဲဝါဝါဖိတဂၤ
 လီၤ. ဝါဝါဖိမုၢ်ပိာ်မုၢ်ဖိတဂၤလၢသးအိၣ်မၤစၢၤပူၤဂၤလီၤ. အယိအဝဲရၣ်လိာ်အ
 သးဒီးစိၤဖျိးစိဒ်တံၤသကိးတံၢ်နီၣ်တဂၤလီၤ.

ဘၣ်တနံၣ်ဖျိးစိအကါဟးဂီၤဒီးလဲၤဘျီဝဲလၢပူၤဘျီကါလီၢ်ဒီးဘျီဝဲဝဲသါကဟးထီၣ်
 အဆၢကတီၢ်ကါဟဲတခိၣ်ပတုၣ်ကဟးဂီၤစ့ၢ်ကိးလီၤ. ကါကစၢ်တခိမုၢ်ဝဲသထ့
 အဲလ်ထၢၣ်လီၤ. သထ့အဲလ်ထၢၣ်ကဘၣ်ခိးပူၤဘျီန့ၣ်အိၤကါကတံာ်တံာ်တသီ
 လီၤ. အဲလ်ထၢၣ်တခိကဘၣ်လဲၤတၢ်ဆၢကတီၢ်တအိၣ်လၢၤဘၣ်. စိၤဖျိးစိသး
 အိၣ်မၤစၢၤအိၤအယိတဲအိၤ, “ယကလဲၤဆၢနၢ” ဒီးသထ့တဲအိၤ, “တၢ်ဘျး
 ဒိၣ်မီးလီၤဒုဖိ. ဒုဖိစၢနမံၤဒ်လဲၣ်” ကိးပုးဝဲလၢအမံၤလိာ်ကွဲအိၣ်အိၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်
 ဖျိးစိလဲၤဆၢဝဲအဲလ်ထၢၣ်လီၤ. လဲၤတုၤသးပုၢ်ပိာ်ထီၣ်အဟံၣ်ခိၣ်ထံးဒီးအဲလ်ထၢၣ်
 တဲဝဲ, “အိၣ်အိၣ်ပတုၣ်ကါယကလဲၤဖဲအံၤလီၤ”
 အိၣ်အိၣ်သံကွၢ်အိၤ, “နကလဲၤဖဲအံၤလီၤဧါ. ယဲန့ၣ်ကွဲယတၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဒီးဖါတံာ်
 တဂၤအံၤတဲးစ့ၢ်”

အဲလ်ထာ်သံကွာ်အီၤ, “တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်. လဲၣ်တဲသကိးဒီးယၤမိၣ်. ယဲယကလဲၣ် တဲဘၣ်ပးယကဖျိယသးအဂ့ၢ်လီၤ” အဲၣ်အဲၣ်တဲဝဲ, “ယဲယတၢ်ဂ့ၢ်မ့ၢ်ဒၣ်ဖဲအပူၤ ကွံာ်ယလဲၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤဒီးယတသ့ၣ်ညါတၢ်နီတမံၤအဲၣ်ကဖိအစိတဂၤဆိကမိၣ် ကမၣ်ယၤလၢအဒုမ့ၣ်ဒီးထိယၤယဘၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်လီၤ”

အဲလ်ထာ်တဲအီၤ, “လဲၣ်ဒီးယၤ”

အဲၣ်အဲၣ်တဲအီၤ, “တဘၣ်နီတမံၤဘၣ်. လဲၣ်ဟံၣ်စၢၤနၤဒီး. ယတလဲၣ်တဲဆိုးနၤ ဘၣ်. နမ့ၢ်ဖျိသးခွဲးတၢ်ယၤစ့ၢ်နီၣ်” အဲလ်ထာ်အဲၣ်ဘၣ်အဲၣ်အဲၣ်ဒိၣ်မးခိဖျိအတၢ် သ့ၣ်ညါထီၣ်ဘးအယိလီၤ. အဲလ်ထာ်လဲၣ်ထီၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤစီၤဖျိးစိတခိက့ၤနီကါ လီၤ. ဖဲန့ၣ်မၤနၤစိထံၣ်အီၤဒီးလူၤပိာ်ထွဲဝဲအခံလၢကါတဘျီယိလီၤ. လူၤဝဲချူး ဒီးတဲဝဲ, “နဟ့ၣ်ယဒုမ့ၣ်ခဲအံၤန့ၣ်ယသ့ၣ်ညါလၢယဒုမ့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်လၢနဟံၣ် လီၤ”

ဖျိးစိတဲအီၤ “ယတထံၣ်နဒုမ့ၣ်နီတဘျးဘၣ်” ဖဲန့ၣ်မၤနၤစိတဲဝဲ, “နတဘၣ် တဲတၢ်နီတမံၤဘၣ်” ဒီးထီဝဲဖျိးစိဆါဆါဝံၤက့ၤဝဲလီၤ. ဖျိးစိတခိနီထီၣ်အကါဒီး က့ၤဝဲဆူအသကိးဝါဝါအဟံၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်ဝါဝါဖိတဲအီၤ, “နမိာ်ဆဲးလီၤလိတဲစိ” အဝဲဟံးထီၣ်ကနၣ်လိတဲစိဒီးအမိာ် တဲအီၤ, “ဖိခွါဒၤ, နမ့ၢ်အိၣ်တပူၤလၢလၢဟဲက့ၤဘၣ်လၢအချုနဒုမ့ၣ်အဲၣ်ဒီးထံၣ် နၤ”

“ယဒုမ့ၣ်မတၤလဲၣ်”

အမိာ်တဲအီၤ, “အဲၣ်ကဖိ”

အဝဲသ့ၣ်ညါဝဲလၢအဲၣ်ကဖိလဲၣ်အိၣ်လၢအဟံၣ်တဘျီယိဖျးဘၣ်အသးဒီးက့ၤဝဲလၢ အချုယုာ်ဒီးဝါဝါဖိလီၤ. သထုအဲလ်ထာ်တခိလဲၣ်လၢသးပုၤပိာ်ထီၣ်အဟံၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါဝဲလၢပိာ်မ့ၣ်န့ၣ်ပုၤစံၣ်က့ၤအီၤလံအယိအသးဒိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီးလဲၣ်တၢ်ဝဲ လၢပလံးလီၤ. ဖဲန့ၣ်ပလံးဒီးစီၤမၤနၤစိခံၣ်လဲၣ်ဆူဝဲလၢခိလၢစီၤဖျိးစိအဟံၣ် လီၤ.

စီ၊ ဖျိုးစိတခီကွာတုတဘျီယီအမိထံၣ်အီသးခုဒိၣ်မးလီၤ။ အဲၣ်ကဖိဟဲစံၣ်လီၤ ထံၣ်ဖျိုးစိဖဲအထံၣ်လိာ်သးအဆၢကတီၢ်ပလံးဒီးမးနၢၤစိဟဲတုတဘျီယီအဝဲ သ့ၣ်တသ့ၣ်ညါတၢ်နီတမံၤဘၣ်။ ဖဲန့ၣ်မးနၢၤစိတဲအဒုမ့ၣ်, “ ကွဲအံၤပုၤကဖျိနၢၤ အယိက့ၤ ” အဒုမ့ၣ်တဲအီၤ, “ ယတက့ၤဘၣ် ” ဖဲန့ၣ်ဖျိုးစိနၢၤဟူမးနၢၤစိတဲက သ့ၣ်အဒုမ့ၣ်ဒီးအဝဲတဲထီၣ်ဝဲ, “ ယဲယမ့ၢ်ပုၤလၢအမးဒီးလဲၤဟ့ၣ်န့ၣ်အဲၣ်ကဖိလီၤ ” ဖဲန့ၣ်ပလံးဖိၣ်အီၤလဲၤထူးအစုလီၤ။

အမိတဲဝဲ, “ တမ့ၢ်ဘၣ်. ယဖိခွါဟဲကွာတုၤခဲအံၤလီၤ ” အဲၣ်ကဖိတဲ, “ တမ့ၢ် ဘၣ်. အဝဲဟဲကွာတုၤခဲအံၤလီၤ ” ပုၤအါဂၢၤတဲလၢအဝဲတဟ့ၣ်ဘၣ်ဘၣ်ဆၣ်ဖျိုးစိ အကစၢ်တဲလီၤအသးလၢယဟဲကွာစံၣ်ကွဲတဘျီယီပလံးကွဲဖိၣ်အီၤလီၤ။ မ့ၢ် အဲၣ်ကဖိတခီအစိဒဲအမိဒီးကွဲတၢ်ဆူၣ်အီၤလီၤ။ အဲလဲထၢၣ်တခီတသ့ၣ်ညါတၢ် မၤအသးဘၣ်ဒီးမးနၢၤစိတဲအီၤလၢပုၤဟ့ၣ်ယဒုမ့ၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဖျိုးစိလီၤ။

ဖဲန့ၣ်အဲလဲထၢၣ်တဲဝဲ, “ ဖျိုးစိ...နမးတဘးဘးအံၤနကဘၣ်လီၤလၢယိာ်ပုၤ. ယကလဲၤကွဲနမိာ်တဘျး ” ဖဲအဲလဲထၢၣ်ဖျိုးစိအခါတဲဝဲ, “ ဒုဖိအဲၣ်အဲၣ်ဖျိုးစိ န့ၣ်မ့ၢ်နၢၤလီၤခါ. ဘၣ်မန့ၤယိလဲၣ်. ဒုဖိခါ, တဲပုးယၤ ” ဖဲန့ၣ်ဖျိုးစိတဲဘၣ် အဲလဲထၢၣ်, “ စီခါကွဲၤဖျိနသးတခီ. တဘၣ်ဆိမိၣ်ကိာ်ဂီၤတဂ့ၤ. ဒ်သိးနတၢ်ဖျိ သုတဟးဂီၤအဂီၢ်ယဒီးဖိၣ်ယသးလီၤ ”

ဖဲန့ၣ်အဲလဲထၢၣ်သ့ၣ်ညါလၢတၢ်မၤအသးခဲလၢာ်မ့ၢ်ဒုၣ်မးနၢၤစိအတၢ်ကမၣ် လီၤ။ ဖဲန့ၣ်ပုၤထူးထီၣ်ဖျိုးစိလၢထီပူၤဒီးပုၤလဲၤဂ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လီၤ။

ဖဲန့ၣ်ဖါတၢ်တဂၢၤတဲထီၣ်ဝဲ, “ အဲၣ်ကဖိန့ၣ်အကစၢ်ဟဲဒုၣ်ဝဲလီၤ. တမ့ၢ်ဖျိုးစိစံၣ် ကွဲဘၣ်. ယလိးန့ၢ်အီၤကါလဲ ၂၀၀၀ဘးလီၤ ” အဲၣ်ကဖိအၢၣ်လီၤဖါတၢ်အ တၢ်တဲလီၤ။

ဝါဝါဖိတခီတဲဝဲ, “ ယဟဲကွာတုၤဒီးဖျိုးစိဒ်သိးသိးလီၤ. တမ့ၢ်ဖျိုးစိစံၣ်ကွဲဘၣ် ” ဖဲန့ၣ်အဲလဲထၢၣ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤမၤသးခဲလၢာ်ဒီးသးကညီၤဘၣ်ဝဲဖျိုးစိဒိၣ်

မေးခိုဖျိလၢအယိအဝဲဘၣ်တူၢ်တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်အါဒိၣ်မးလီၤ. ဝဲန့ၣ်စံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်ဖးဖျါ
 ထီၣ်ဝဲလံာ်လၢဖျိးစိကဘၣ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢယိၣ်ပူၤလီၤ. အတၢ်ကမၣ်တအိၣ်
 နီတမံၤဘၣ်. ဝဲန့ၣ်ပူၤကိးဂၤသးခုဝဲလီၤ. ဝဲန့ၣ်အဆၢကတီၢ်မၤနၢၤစိသ့ၣ်ညါ
 လီၤအတၢ်ကမၣ်ဒီးယုပျါက့ၤအတၢ်ကမၣ်လၢဖျိးစိအအိၣ်လီၤ. ဖျိးစိတဲအီၤ,
 “တဘၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်. ခိဖျိနတသ့ၣ်ညါအယိနမၤဘၣ်လီၤ. ယတစၢယာ်
 နတၢ်ကမၣ်ဘၣ်” ဝဲန့ၣ်ဟဲက့ၤသကိးဝဲဆူကါအအိၣ်လီၤ. ဝဲန့ၣ်ပူၤကဒီးထီၣ်
 က့ၤကါအဆၢကတီၢ်မုၢ်ဂံၢ်ဒိၣ်ဆၢဒီးအဲၣ်ကဖိခံၣ်တခီလီၤဖးတကဲဘၣ်. ဟီၣ်
 မးဝဲခံၣ်လၢကံးလီၤ. ဝဲန့ၣ် အဲလ်ထၢၣ်လဲၤယီၤဆူဖျိးစိအအိၣ်ဒီးတဲဝဲ, “ဒုဖိဇၢ,
 နမ့ၢ်ပူၤလၢအသ့ၣ်ဂ့ၤသးဝါအယိယအဲၣ်ဘၣ်နၤဒိၣ်မးလီၤ. ယဆၢလၢနက
 မၤမုၢ်နမိၢ်အသးလီၤ” ဝဲန့ၣ်အဲလ်ထၢၣ်ဟံးယီၤဝဲဖျိးစိဒီးအဲၣ်ကဖိအစုဒီးဒုး
 ဖိၣ်ယာ်ဝဲဒီးတဲဝဲလၢ, “ယတၢ်ဖျိအလီၢ်န့ၣ်ကကဲထီၣ်က့ၤဝဲလၢယဒုဖျိးစိအတၢ်
 ဖျိတက့ၢ်.” ဝဲန့ၣ်ပူၤရဲၣ်က့ၤဒီးဖျိက့ၤဖျိးစိဒီးအဲၣ်ကဖိဒီးဝုၢ်လၢခိဒီးဝုၢ်ထးခိသး
 ဖဲဝဲဒိတဝုၢ်န့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်ဝဲန့ၣ်မ့ၢ်က့ၤတၢ်သးမံလၢအဲၣ်ကဖိဒီးဖျိးစိအဂီၢ်တကး
 ဘၣ်အမိၢ်အဂီၢ်သးပုၢ်ပိၢ်ထီၣ်ဒီးအမၤအဖိခါမၤနၢၤစိ, အဒဲၣ်, စုစုဖိဒီးအဲလ်ထၢၣ်
 မ့ၢ်ပူၤသးခုဒိၣ်ကတၢ်လီၤ.

ကံ့မာ်ညဉ်ဂီ

တၢ်စံးဝဲလၢထံကျိဖးဒိၣ်တကျိအပူၤန့ၣ်တၢ်လီၤအိၣ်တတီၤလၢအမ့ၢ်တၢ်လီၤလၢ
 အမ့ၢ်ဒိၣ်မးလၢဒုၣ်ဖိညဉ်ဖိတဖၣ်ကအိၣ်ကန့ၣ်ဘၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်အဂီၢ်လီၤ. လၢထံ
 ကျိယၢ်ပၤယၢ်ပၤန့ၣ်လုၤဖးထီတဖၣ်ဟဲတလူၣ်လီၤအသးပှၤကညီလဲၤခိက်တ
 သ့နီတဂၤဘၣ်. လၢကံ့အခိၣ်ထိးအိၣ်ဒီးလၢၤစီၤကွီၤဖးဒိၣ်တဖၣ်ဒီးလၢကံ့ခိၣ်လီၤ
 တကပၤစ့ၢ်ကိးလၢၤဖးဒိၣ်တဖၣ်ဆီရဲၣ်လီၤအသးအယိမ့ၢ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢပှၤက
 ညီတဖၣ်ကလဲၤမၤအိၣ်ညဉ်လၢကံ့ဖးဒိၣ်အပူၤလီၤ. မ့ၢ်မ့ၢ်လၢကံ့အခါသးတခီ
 ထံယိာ်မးဒီးထံယုၤဂၢၢ်တပၢ်, လၢစ့ၢ်ကလၢ်, လၢၤကအိၣ်လုၤကအိၣ်တဖၣ်အပူၤ
 ယိာ်ဒီးမ့ၢ်ဒိၣ်မးအယိညဉ်ဖိညဉ်ဖးဒိၣ်တဖၣ်တၢၤရဲၤရီၤလၢကံ့ပူၤဂဲၤကလံၣ်ပၤ
 ကတုၤဂဲၤမးဒီးတၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်သးသ့ၣ်လီၤ.

လၢကံ့မိၢ်ပှၤအပူၤတခီအိၣ်ဒီးညဉ်အစီၤပၤတဘျီ, အဝဲမ့ၢ်စီၤပၤလၢအအဲၣ်ဖိအဲၣ်
 လံၤဒီးကဟုကယၢ်အဖိအလံၤဂ့ၤမးလီၤ. တဘျီညဉ်အစီၤပၤတဘျီကိးဖိၣ်အ
 ဖိအလံၤဒီးတဲဝဲဒ်အံၤ, “ဖိသ့ၣ်လံၤသ့ၣ်စၢ, လၢပတၢ်အိၣ်မူအပူၤပအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်
 မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်လီၤ. သနၢ်က့တၢ်လၢသုကြၢးသ့ၣ်ညါန့ၣ်တၢ်ဖိ တၢ်လံၤ, တၢ်သးသမူ
 အိၣ်ခဲလၢၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးအန့ၣ်အဒါဒုၣ်ဝဲလီၤ. ခဲအံၤပအိၣ်လၢကံ့မ့ၢ်တကံ့အံၤအ
 ပူၤအံၤန့ၣ်မ့ၢ်မးလံ. ဘၣ်ဆၣ်ပကဆၢၣ်သၢအိၣ်ဒုၣ်ထဲသ့ၣ်သ့ၣ်လၢအလီၤထံ
 တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, သ့ၣ်ဖိဝၣ်ဖိလၢအလီၤထံတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤအဂီၢ်တကူတလၢလၢပဝဲခဲ
 လၢၢ်အဂီၢ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ, သုဝဲလၢဟးယုအိၣ်အဆၣ်လၢ တၢ်လီၤအဂၢ
 တဖၣ်ဟးယုအိၣ်ယုအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးပဒုၣ်, တၢ်လီၤလၢအဂၢတဖၣ်ပှၤ
 ကညီတဖၣ်လဲၤခိက်, ခိတ်ခိတ်တီၤဝဲသ့အယိညဉ်လၢအအိၣ်ဘၣ်လၢကံ့အဂၢတ
 ဖၣ်တအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်ခုၣ်ခုၣ်ဒ်သိးပှၤဘၣ်. ထဲပှၤကညီမၤအိၣ်အံၤန့ၣ်ဂ့ၤထီၣ်ပသိ

ထိုင်ပဲတချူးလိာ်အခံလၢၤဘၣ်. အမဲာ်ညါဘၣ်အိၣ်မူပဲလၢတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤ
 လီၤ. လၢန့ၣ်အမဲာ်ညါဂံၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ဆိတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတရတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကိး
 ပဒုၣ်ပဒါလၢအိၣ်တူၢ်အိၣ်ကလီၤပုၤတဖၣ်အယိ, ဖဲသုဟးထီၣ်ယုအိၣ်သုဆၣ်
 အခါပလီၢ်သုသး, ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်ယၢၤဝးဝး, လဲၤသကိးက့ၤသကိး, ဖဲသုထံၣ်တၢ်
 ကိတၢ်ခဲအခါအံးထွဲကွၢ်ထွဲကဟုကယၢ်လိာ်သုသးဂ့ၤဂ့ၤနီၤ”

ညၣ်စီၤပၤသိၣ်ဖိသိၣ်လံာ်တံၤန့ၣ်လီၤဆူတဂၤလၢၢ်ကအိၣ်လုကအိၣ်အပူၤလၢတၢ်အိၣ်
 တၢ်ဆိးအလီၢ်ဒၣ်ပဲလီၤ. ညၣ်ဖါသုတဘျီကိးထီၣ်ပဲအသကိးတဂီၢ်ဒီးတဲာ်,
 “ခဲအံၤပကလဲၤထီၣ်ဆူကွံၣ်ခိၣ်ထိးတကပၤလဲၤယုအိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ဝၣ်သ့ၣ်. ဟဲာ်
 ယခံ, ဖဲသုယုအိၣ်သုဆၣ်အခါယကခိးကွၢ်န့ၢ်သုတၢ်, တုၤသုယုအိၣ်သုဆၣ်ဘျီ
 လံၤန့ၣ်ခိးကွၢ်န့ၢ်က့ၤယၢၤယကယုအိၣ်က့ၤတသါလီၤ” ဟိာ်သကိးတဲာ်သကိးတဲာ်
 လဲၤဟိာ်လိာ်အခံလီၤ. လဲၤတုၤဆူကွံၣ်တက့ၢ်အခါ, “ပွါ...ကွံၣ်တက့ၢ်အံၤသ့ၣ်သ့ၣ်
 ဝၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤထွံၣ်ဝဲၤပုၤကွံၣ်ပူၤလီၤ” ညၣ်ဖါသုတဲာ်, “ခဲအံၤစံၣ်မိၣ်
 အိၣ်သုဆၣ်ယကခိးကွၢ်ဟုၣ်တၢ်” ညၣ်အဂၤတဖၣ်စံၣ်မိၣ်အိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်, ဝၣ်ဖိ
 တဖၣ်ပိးပိးကွံၣ်ပူၤဟူးဝးကယၢ်ပးလီၤ. တုၤညၣ်အဂၤတဖၣ်အိၣ်အဆၣ်ဘျီလံ
 တစုတဲာ်, “ခဲအံၤပအိၣ်ဘျီလံ. အိၣ်က့ၤနဲတသါ” ညၣ်ဖါသုအိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်ပိး
 ပိးတုၤအဘျီအိၣ်ဝံၤကိးထီၣ်လိာ်အသးက့ၤသကိးဆူကွံၣ်မ့ၢ်အပူၤလီၤ. မၤဝဲၣ်န့ၣ်
 တနံၤဝံၤတနံၤ, ဘိၣ်ထီၣ်သိထီၣ်ဖဲးဘျီညၣ်ဘျီလီၤအဲၣ်လီၤကွံၣ်မးတက့ၢ်သ့ၣ်
 လီၤ. လၢအကျါညၣ်မိၢ်ဂီၤတဘျီကိးထီၣ်အဖိအလံာ်ဒီးတဲာ်, “သုပဲတဖၣ်အံၤ
 ဟိာ်ယခံ. ပကလဲၤဆူကွံၣ်အိၣ်လီၤတပၤ, ဖဲသုယုအိၣ်သုဆၣ်အခါယကခိးကွၢ်
 န့ၢ်သုကျဲတုၤသုအိၣ်မ့ၢ်ဘျီယကယုအိၣ်” မၤဝဲၣ်န့ၣ်ယုယုဖိးဖိးတနံၤဘၣ်တနံၤ
 ဘိၣ်ထီၣ်သိထီၣ်ကိးဘျီဒဲးလီၤ. ဘၣ်တနံၤဖဲညၣ်ဖါလါဒီးအသကိးတဖၣ်လဲၤ
 ယုအိၣ်အဆၣ်အခါညၣ်ဖါလါတကျၢ်အထးထံး “တီး” ကနၢ်ဒီးတဲာ်, “သုကွၢ်
 လၢန့ၣ်ပုၤကညိတဖၣ်စိာ်ဒီးတဲာ်တနီၤ, စၢတနီၤ, ဘၢတနီၤလၢအဝဲသ့ၣ်ကမၤ
 အိၣ်ပုၤအဂီၢ်လီၤ” အဝဲသ့ၣ်သုးသကိးအသးဆူထံၣ်ခါၣ်သးထံးယိာ်ပူၤဒီးက့ၤ

ဘျဉ်သကိးဆူအကွံမုာ်အပူပျီပျီလီၤ. လၢထံထံတကပၤစ့ၢ်ကိးညဉ်မိာ်ဂီၤဒီး
 အဖိအလံၤလဲၤယုအိၣ်အဆၣ်အခါညဉ်မုာ်ကနီၤဖိတဘျဉ်တဲၤ, “လၢန့ၣ်ဂုာ်
 ဖးဒိၣ်တဘိဟံဘျဉ်လီၤကအိၣ်ပှၤ” ညဉ်မိာ်ဂီၤဒီးညဉ်မိာ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်တဖၣ်ရိၣ်
 ဖျိၣ်အသးဆဲးထီၣ်အရုခိၣ်ဆၢသကိးဝဲဂုာ်ဖးဒိၣ်တဘိဖဲညဉ်ဖိအဂၤတဖၣ်က့ၤယုာ်
 ပှၤဖျဲးအသးဆူကွံဖးဒိၣ်အပူလီၤ.

ညဉ်မိာ်လၢအဒိၣ်တဖၣ်ဂုာ်ဘျဉ်က့ၤဝဲလၢလီၤခံတခါဒီးပှၤဖျဲးဝဲကိးဘျဉ်ဒဲးလီၤ.
 မၤသကိးဝဲဒ်န့ၣ်ယုယုဖိးဖိးတနံၤဘဉ်တနံၤလီၤ.
 ဘဉ်တနံၤညဉ်ဖိတဘျဉ်ဟဲက့ၤယုာ်ဆူညဉ်စီၤပၤအအိၣ်လၢတၢ်ပျံတၢ်ဖုးအပူဒီးတဲၤ,
 “တၢ်ဟဲပီၤထံလၢန့ၣ်တနု” တဲၤမးဝဲလၢကလုာ်ကနိးကစုာ်အပူလီၤ. ညဉ်စီၤပၤ
 ကိးထီၣ်အဖိအလံၤလၢအဒိၣ်တဖၣ်ဒီးလဲၤဘျဉ်သကိးဝဲထံၣ်ဝဲလၢတရတဘိ
 လူၤယုအိၣ်ညဉ်ဖိတဖၣ်အယိညဉ်အဒိၣ်တဖၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်အသးလူၤတငီၢ်သကိးဝဲ
 တရတဘိဘိသံတဘျီယိလီၤ.

အိၣ်ကဒီးတနံၤညဉ်မိာ်ဖိတဘျဉ်ဟဲက့ၤယုာ်တဲဘဉ်ညဉ်စီၤပၤ, “တၢ်ဟဲပီၤထံလၢ
 န့ၣ်တနုလီၤ” ဖျါလၢအပျံတၢ်ဒိၣ်မး. ညဉ်စီၤပၤကိးထီၣ်အဖိအလံၤလဲၤအိၣ်သ
 ကိးဝဲဒီးထံၣ်လၢဆိတနုကလူၤယုအိၣ်ညဉ်ဖိအယိ, လူၤတငီၢ်သကိးဝဲ, ဆိတ
 နုယုာ်ပှၤဖျဲးတဘဉ်လၢဘဉ်အယိသံစ့ၢ်ကိးလီၤ. မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်သကိးလၢ
 ကွံမုာ်ကွံဂ့ၤတကွံအပူယုယုဖိးဖိးအယိ, ပှၤကညိမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤဟဲ
 မၤနၢၤမၤယဉ်အီၤတန့ၢ်တသ့နီတဘျီဘဉ်. ဒီပုၤဝဲၤသ့ၣ်ဧၤ, ဟံၣ်တဖျါၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,
 တၢ်လီၢ်တပူၤဂ့ၤတပူၤဂ့ၤ, ဖဲတၢ်ယုတၢ်ဖိးအိၣ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဟံၣ်အမုာ်ဒီးမ့ၢ်တၢ်
 လီၢ်အမုာ်လၢပှၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ်လီၤ.

ယတံကုဗဟကသုဂ်တဘိညူကဉ်ကီ

“ပါပါ၊ နတဲခဲကင်တလါနကကွဟ့တံသိင်လိလါနွါလုခိင်မ့ါခါ၊ နမ့ါကွါ
ယကကွါတိင်နခံနအဲင်ခါ”

“မ့ါ၊ ဖိမုဂ်ခါ၊ ပါပါမ့ါကွါပါပါကကွါကွါနုါဒါခါ၊ နတထံင်ဘင်နဖံနဖုနိတဘျိဒဲး
ဘင်၊ နဖံဖုဖုအဲင်ဒဲးထံင်ဘင်နုါစ့ါ”

ဖဲယကတံတံဒီးယပါပါအခါယသးအိင် ၉ နံင်မ့ါဖဲ ၂၀၀၃ အနံင်နုင်လီ၊
ယတဲတံဒီးယပါပါဝံအိင်စှါသီယပါပါလဲကဒီးဆူအမူအခါအယိယအိင်တုာ်
ဒီးယမိမိလါဟံင်ဒီးယနီနီခံဂါနုင်လီ၊ ဘင်တနံမ့ါဖဲလဲဖျါတြုါအါရံ၊
၁၅သီအနံ၊ ပလဲထိင်ကိဝံဟါခါလီဟဲကွါဆူဟံင်၊ ဖိအိင်တုါအိင်၊ လုင်
ထံလုင်နီဝံဆုင်နီသကိးလါစီါနီါခိင်၊ ဟံးနုါဟါတံအိင်အခါဖိသင်တဂါ
ဟဲလါဟံင်ခိင်ထံးဒီးကိးထိင်ဝဲ “သရင်မုဂ်အိင်ခါ” ထဲနုင်ယမိလဲယါဆူအ
အိင်ဒီးအဝဲဟ့င်လီလံင်ကွါဖိတကွါလီ၊ ယထံင်ယမိဖးလံင်ကွါဖိနုင်ဝံဟိင်ဝဲ
လီ၊ ပဒီပုါဝဲါခဲလါင်ပဟိင်လါမ့ါလံင်ထံးပအိင်မ့ါတနုင်လါနီတဂါဘင်၊
မ့ါလါလံင်ကွါ (လီပျါ)အံါကွါးအသးဒ်အံါ၊

ဆူ၊ သရင်အဲင်ဝါ

ဖဲ၁၁. ၂.၀၃အနံနုါမိါအသးသမူတအိင်လါဘင်၊ နမ့ါဒီးနုါလီပျါတလိင်နဟဲ
ကွါလါဘင်၊ နတံါမ့ါအိင်နမ့ါသုလီ၊

လါနဟါ

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤလီၤသဘံးဟံၣ်ဖိယိဖိခဲလၢၣ်အသးလီၤ. ယပါပါတအိၣ်
 လၢဟံၣ်ဘၣ်. အိၣ်လၢအမူဒါပူၤလီၤ. ယပါဟ်လီၤအသးလၢကက့ၤကိးပဟံၣ်
 ဖိယိဖိခဲလၢၣ်ဆူဖံဖံဖုဖုအအိၣ်ဖဲလၢမးရှးအခိၣ်ထံးတနွံလီၤ. ယပါပါတယၤ,
 “သုက့ၤမ့ၢ်တုၤခဲလၢၣ်ဖံဖံဖုဖုကကွဲၤဘိယွၤဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိခဲလၢၣ်တဘျီလီၤ”
 သန့က့ၤတၢ်ဘၣ်ကစၢ်ယွၤအသးဒ်လဲၣ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်. လၢမးရှးတတုၤယီၤတ
 တ်ဒီးဘၣ်, ယဖံဖံအသးသမူဟးထီၣ်လံးမးလဲၣ်. ယမိမိတဲထီၣ်ဝဲ “ဖိမုၢ်ဒၢ, မိမိ
 က့ၤဆူနုဖုဖုအအိၣ်တမုၢ်လၢၤဘၣ်. နဖံဖံမးတအိၣ်လၢၤဘၣ်. ဖဲန့ၣ်ပှၤကိးဂၤ
 အမဲၣ်ထံလီၤဒီးပဟိၣ်ကိးဂၤဒီးလီၤ. ”

ယမိမိတဲထီၣ်ကဒီးလၢတၢ်မၢ်ထံမဲၣ်နိအပူၤ, “ဖိမုၢ်ဒၢ, နဖံဖံတအိၣ်မူလၢၤဘၣ်.
 ဘၣ်ဆၣ်နပါပါတသ့ၣ်ညါဒီးဘၣ်. မိမိကဘၣ်ဒိကျၢနပါပါတလီၤပျံလီၤ” ယနီ
 တဲဆၢယမိမိ “လဲၤဒိချ့ချ့တဒိ”

ဖဲန့ၣ်ယမိမိလဲၤဆူပှၤဆုၤတၢ်ကစီၣ်အအိၣ်ဒီးမၢဝဲအဆဲးကျၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဆူယပါပါတ
 အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ယမိဆုၤတၢ်ကစီၣ်ဒီးစံးဝဲ, “နမ့ၢ်ဒီးန့ၢ်လီၤပျံဟဲက့ၤဘၣ်ချ့ချ့
 တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ထီၣ်တံၢ်” မ့ၢ်ဆၣ်ထီၣ်တန့ၢ်မ့ၢ်ဟါလီၤကဘၣ်ဖဲဟါဒိ ၅ နၣ်ရံၣ်ယၣ်
 ယၣ်ယပါပါတဟဲက့ၤတုၤလံ. အဝဲဒ်ဟဲက့ၤလၢအချ့လီၤ. တၢ်ဘံးအသး, အ
 ကပၤလီၤဆူမးဝဲလီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်မနုၤလဲၣ်တသ့ၣ်ညါဝဲဒီးဘၣ်. ကယံၣ်တစီၣ်ဖိဒီး
 ယမိမိထုးထီၣ်လံၣ်က့ၤအံၤဖးဝဲဝဲဒီးအမဲၣ်ထံလီၤဝဲလီၤ. ဖဲန့ၣ်ယသးလီၤတ
 ကံးဒိၣ်မးဒီးပဟံၣ်ဖိယိဖိကိးဂၤဟိၣ်ကိးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆၢကတီၢ်ပူၤကွံာ်ဒီး
 လၢမးရှးတၢ်တနွံတုၤယီၤလံ. ယမိယပါကတံာ်ကတီၢ်ထီၣ်အသးလၢကက့ၤဆူ
 အသဝီလီၤ. တၢ်က့ၤတဘျီအံၤဒ်ယပါအတၢ်တီၢ်အိၣ်အသိးတၢ်ဆီတလဲမၤအ
 သးချ့ထဲအံၤမ့ၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ယပါပါတလီၤသးလၢကက့ၤဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိခဲ
 လၢၣ်မ့ၢ်တုၤလၢဖံဖံဖုဖုအအိၣ်န့ၣ်ကမၤတၢ်စံးဘျူးစံးဖှိၣ်တၢ်ဘါလီၤ. နၣ်သက့
 တၢ်စံးဘျူးစံးဖှိၣ်တၢ်ဘါအံၤကဲထီၣ်က့ၤလၢတၢ်မၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤယဖံဖံ
 လၢအလဲၤပူၤကွံာ်ဟိၣ်ခိၣ်တဂၤအံၤအတၢ်ဘါတဒိန့ၣ်လီၤ. လၢမးရှးထီၣ်လံ.

ပဟံၣ်ဖိယိဖိကတိၤထီၣ်သးလၢကလဲၤတၢ်လိၤ. ယတဲထီၣ် “ မိမိ, ဟးချ့ချ့
ခဲကၢ်ပတထံၣ်ထွဲလၢပုၤလၢအဟးလၢညါတဖၣ်အခံၣ်ဘၣ်”

“ဖိမုၢ်ဒၤ, မိမိဟးတကဲလၢၤဘၣ်” ဘၣ်ဖဲပဟံၣ်ဖိယိဖိစးထီၣ်ဟးထီၣ်ခံၣ်နံၤတ
နံၤပဘၣ်ထီၣ်ကစၢ်ထီၣ်မးဒီးယမိမိဟးတကဲဘၣ်. လူၤပိာ်ပုၤခံတချူးလၢၤဘၣ်.
ဖဲတုၤလၢသဝီတဖျၢၣ်ဒီးပအိၣ်ဘျးလၢမုၢ်ဂံၢ်တဂၤအဟံၣ်ဒီးယသံကွၢ်ယမိမိ,
“မိမိ, တၢ်တခါအံၤမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်” ယမိမိစံးဆၢယၤ, “ဖိမုၢ်ဒၤ, တၢ်အံၤသုအိၣ်လၢ
ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲဒဲကဝီၤဒီးသုနးကိးလိၤ. တၢ်န့ၣ်ဘုဇၢ်. ဘုပုၤလိယုအိၣ်လၢကီၢ်
လဲၤဖးဒိၣ်အပူၤ, မ့ၢ်ယုန့ၣ်ပုၤယီၤအိၣ်လၢဆၢၣ်ပူၤ ဝံၤတုၤအကဲထီၣ်ဟုသးဒီးပုၤဖိ
အိၣ်အိၣ်မ့ၢ်ဒၣ်မ့ၢ်လၢနအိၣ်ညိၣ်န့ၣ်အံၤန့ၣ်လိၤ”

ယတဲဆၢယမိ “ မ့ၢ်ခါမိမိ, ယဆိမိၣ်လၢပုၤဖၢန့ၣ်အိၣ်လၢသဘျုၣ်ယါအကျါတၢ်
တခါန့ၣ်ခိ” ယမိနံၤထီၣ်ဒီးတဲဆၢယၤ “ဖိမုၢ်နးဒိၣ်လဲၣ်. နတသ့ၣ်ညါဘၣ်. အဝဲ
န့ၣ်တခါပုၤကိးလၢစမိးစပါလိၤ. မ့ၢ်အံၤတခါမ့ၢ်ဝဲဘုချ့ဇၢ်. နက့ၢ်မ့ၢ်တုၤလၢ
နဖံအိၣ်နကဘၣ်ယီၤအိၣ်ဘုခါန့ၣ်ဆူၣ်ဆူၣ်နတယီၤဘုဒုနတအိၣ်ဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်.
ပကဘၣ်ဟးကျဲအံၤယံၣ်ယံၣ်သီယၣ်ယၣ်ညါ”

ယက့ၢ်တုၤလၢယဖုအသဝီလံ. တချူးတုၤလၢဟံၣ်ဒီးဘၣ်ယပါအဒုမုၢ်တကၤဟဲ
အိၣ်ခိးဟ်ယခိၣ်လၢအသဝီအမဲၣ်ညါဖးယံၤန့ၣ်လိၤ. ယညါအံၤထံၣ်ထီၣ်ယပါ
ဒီးသးခဲဒိၣ်မးပက့ၢ်သကိးကယိကယိဆူယဖုဖုအအိၣ်လိၤ. ယဖုဖုဟဲခိးယခိၣ်
လၢဟံၣ်ကပၤလံ. ယတထံၣ်ဘၣ်အိၣ်နီတဘျီဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အဝဲအဲၣ်ယၤဒိၣ်
မးလဲၣ်. ယဖုဖုစိထီၣ်ယၤလၢအစုလိၤဝံၤစံးဝဲ “ယလံၤမုၢ်ဖိဟဲက့ၢ်တုၤလံ, ယ
လံၤမုၢ်ဖိဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤတဘီ” ယဲတခါယတတဲဆၢအိၣ်နီတမံၤဘၣ်. တုၤလၢဟံၣ်
ပူၤယမိမိတဲယၤဒီးယနီနီ, “ဖိမုၢ်သ့ၣ်, နၢမူက့ၢ်သုဖုဖုမိၣ်” ထဲန့ၣ်ယနၢမူယဖုဖု
ဝံၤယနီနီစ့ၢ်ကိးနၢမူယဖုဖုလိၤ. ယဖုဖုအမဲၣ်ထံလိၤဒီးယနီနီဟီၣ်ဟုသးဘၣ်
အသးလိၤ. တၢ်အံၤယဆၢထံၣ်ဘၣ်ယဖုဖုဖဲဖဲဒိၣ်ညါ. “ဖဲဖဲဒၤ, နတခိးလၢၤ
ယၤဘၣ်မနုၤလဲၣ်”

ယဖံတော်တော်ဆါတဘျူးသိညါ. ကသံဃ်ကသီတအိဉ်လၢပွဲၤဘၣ်အယိအဝဲအ
 သးသမူဟးထီဉ်လံ. ယဖုဖုထဲထီဉ်ဝဲဆူယပါ, “သုမိာ်ဘၣ်တၢ်ခူဉ်လီၤအီၤဖဲတၢ်
 ဘါယွၤကိာ်ဂမၤ, ဖဲကျဲကမၤလီၤ” မုၢ်ဆုဉ်ထီဉ်ဂီၤခိယၤဒီးယနီၤဒီးယတခွါဖိလၢ
 အအိဉ်ဖဲန့ဉ်တဖၣ်လဲၤပုးယၤလၢယဖံဖဲအသ့ဉ်ခိဉ်လီၤ. ယထံဉ်ဒုဉ်ထူဉ်စုညါဒီး
 လၢလၢအအိဉ်လၢတၢ်သ့ဉ်ခိဉ်လီၤ. ဖံဖဲဒၣ, ယအဲဉ်ဒီးထံဉ်ဘၣ်နၤဒိဉ်မးလီၤ.
 ဘၣ်မနုၤယထံဉ်နၤတသ့လဲဉ်.

ဘၣ်တနံၤယထဲ, “မိမိတံဒါတဂၤဟဲက့ၤစီၣ်ညဉ်ခံဘိတဆံးဘၣ်. ညဉ်ပျၢဖးဒိဉ်
 ခံဘိညါ. ဟ့အ့ၤတံဒါဒိဉ်ပသံးယကအိဉ်အခိဉ်ယံနီဉ်”

တံဒါတဲဆာယၤ, “အိဉ်လၢအညဉ်သၢဉ်အခိဉ်ယံနအိဉ်ကသ့ဒါ. အိဉ်ထဲအယံ
 လီၤ” ဖဲန့ဉ်ယပါပါဖိထီဉ်ညဉ်တကပၤပအိဉ်ဘဲဒိဉ်မးလီၤ. တနံၤဘၣ်တနံၤတၢ်
 ဆၢကတီၢ်တဖၣ်လဲၤတရံးအသးကွၢ်ကွၢ်လံ. ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ကီၢ်ခါအဆၢကတီၢ်အ
 သိးတၢ်လီၤဖဲန့ဉ်တၢ်ကီၢ်ဒိဉ်မးလီၤ. မုၢ်ဆါခိယလဲၤလီၤပီၢ်ထံလၢထံကျိပူၤ
 ထံဆ့ဒိဉ်မးအလီၢ်န့ဉ်လီၤ. ထံကျိတြီၤလိာ်ကျိအံၤမုၢ်ထံကျိလၢထံဆ့, မဲးဘိဂ့ၤ
 မး. န့ဉ်ဖိညဉ်ဖိတဖၣ်စံဉ်ဂ့ၤဝီၤလၢကွံၤခၢဉ်သးအါမးန့ဉ်လီၤ. ဘၣ်တနံၤယဟံး
 ထီဉ်ယဖံဖဲလၢအသံသဒုဉ်ယၤထဲတလါဘျဲဉ်တဂၤအံၤအတခွဲဘိဒီးလဲၤလီၤဆူ
 ထံကျိပူၤဒီးတခွဲညဉ်န့ဉ်လီၤ.

ယဖုထဲယုၤယၤလၢယဖံမ့ၢ်ပုၤလၢအတခွဲညဉ်ဆူဉ်မးဖဲအအိဉ်မူအခါလီၤ. ယဆိ
 ကမိဉ်ထီဉ်လၢယသးပူၤဒ်အံၤ “ဖံဖဲဒၣ, နမ့ၢ်အိဉ်မူဒီးမိဉ်ယကတခွဲညဉ်ဒီးနၤခံ
 ဂၤလီၤ” ဘၣ်တဟါယထံဉ်ယဖုအံၤအိဉ်လၢလီၢ်မိခိဉ်ဒီးဖိဉ်ယာ်ဝဲစးကတိၤတၢ်
 တဖျၢဉ်ဒီးကန့ဉ်တၢ်ကစီဉ်လီၤ. ဖဲန့ဉ်အခါယထံဉ်ဖါတံတဂၤဟံးထီဉ်တၢ်ဖိတၢ်
 လံၤလၢဟံဉ်ပူၤဒီးတၢ်န့ဉ်ဝဲဆူကုးဒိဉ်တဖျၢဉ်အပူၤဝံၤဝံၤထီဉ်ဝဲဖဲန့ဉ်ယသံကွၢ်
 အီၤ, “တံတံနသါလဲၤဖဲလဲဉ်” အဝဲတဲဆာယၤ, “ယကလဲၤဟံဆူသ့ဉ်ကွံာ်တဖိ
 တၢ်လံၤလၢပျၢပူၤမုၢ်လၢတၢ်ကစီဉ်တဂ့ၤဘၣ်အယိလီၤ. န့ဉ်ဒါဟဲထီဉ်တဖုအခိဉ်
 လီၤဆူပသဝီအယိလီၤ. ဖဲန့ဉ်ယမိမိပျံၤတၢ်ဒိဉ်မးတဲထီဉ်ဝဲ, “န့ဉ်ဒါမ့ၢ်ဟဲပက
 ဘၣ်လဲၤယုၤဖဲလဲဉ်”

ယဖုဖုထဲထိုင်ဝဲ, “တဘဉ်ကိတ်ဂ့ၤ. န့ၣ်ဒါမ့ၢ်ဟဲန့ၣ်ပကယုာ်ဆူပျီပူၤလီၤ” တၢ်အံၤလီၤပျံၤဒိၣ်လဲၣ်.

ပူၤကွံာ်တနွံဘဉ်တနွံဘဉ်တဟါပုၤဟဲဆူယဖုဖုအအိၣ်တဂၤဒီးစံးဝဲ, “သုးခိၣ်ဖိတဂၤအဖိမုၢ်ဖိအိၣ်န့ၢ်တဂၤတအိၣ်မူလၢဘဉ်” ထဲန့ၣ်ယမိဒီးယပါကတံာ်ကတီၤအသးလၢကလဲၤဟးအိၣ်သကိးဟံၣ်ဖိယိဖိအဝဲန့ၣ်လီၤ. ပလဲၤတုၤဖဲတၢ်လီၤအဝဲန့ၣ်ဒီးယထံၣ်လၢဟံၣ်အံၤအိၣ်ဒၣ်လၢထံၣ်ကျိကပၤထဲတဖျၢၣ်ဒီးလီၤ. ဖိသၣ်ဆံးလၢအသးသမူဟးထီၣ်တဂၤအံၤအိၣ်ဒၣ်ထဲ (၃) လါဒီးန့ၣ်လီၤ. ဖိသၣ်အံၤဘီၣ်မးပျါတလီၤကၢ်ပုၤသံဘဉ်. ပျါဒ်သိးဖိသၣ်အံၤမဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

ယပါသံကွၢ်ဖိသၣ်အံၤအပၢ်ဒီးစံးဝဲ “နဖိမုၢ်အံၤဆိးက့ဆံးယံာ်လဲၣ်” အပၢ်အံၤစံးဆါဝဲ, “ဖဲမဟါတနံၤ. အလီၤကိတ်အတၢ်ကိတ်ထီၣ်ဒိၣ်ဖဲမဟါတနံၤလီၤ”

ယပါပါထဲထိုင်ဝဲ, “ကမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ညဉ်ဂီၢ်လီၤ. ကသံၣ်ကသီတအိၣ်အယိဖိသၣ်အံၤဘဉ်သံဂီၢ်လီၤသးကညီၤမးလဲၣ်”

လါမးရှးလၢာ်လံ. လါအုၤဖြူထီၣ် ၂၀ သီလံ. ပါပါကတီၤထီၣ်အသးဒ်သိးပက့ၤကဒါက့ၤဆူပဒဲကဝီၤန့ၣ်လီၤ. ဖုဖုဘီၣ်ထီၣ်န့ၢ်ယၤညဉ်ယုဟ့ၣ်လီၤယၤကိၣ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံၤတဘျုးမံၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီအံၤပဟဲက့ၤဆူဟံၣ်လီၤ. ပတက့ၤလၢၤကျဲတဘီၤလၢပလဲၤအခါပလဲၤန့ၣ်ဘဉ်. ဘဉ်က့ၤလၢၤကျဲအဂၤတဘီၤလီၤ. ကျဲအဝဲန့ၣ်ဘဉ်တၢ်ကးတံာ်ယံာ်အီၤလံ. ပကဘဉ်က့ၤခိဘဉ်န့ၣ်ဒါကါကျဲအယိလီၤပျံၤမးလီၤ. ယပါဟံထီၣ်ယၤလၢအကိတ်ကျၢ်ခံဒီးယုာ်ခိကါကျဲအံၤန့ၣ်လီၤ. တဘျုးဖဲတၢ်ကနုာ်ခိကျဲအခါယထံၣ်ဘဉ်သုးဖိလၢအဆူပုၤတဖၣ်ထုးထီၣ်ကွံာ်မ့ၢ်ပိၤလၢဟီၣ်ခိၣ်လၢာ်ခံပျၢၣ်ဖဲကျဲလၢပကဘဉ်လဲၤခိအီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤမ့ၢ်မးကစၢ်ယုၤအဘျုးအဖိၣ်အယိပပူၤဖျဲးလၢတၢ်လီၤပျံၤတဖၣ်ခဲလၢာ်လီၤ. ပဟဲက့ၤတုၤဟံၣ်ဖဲလၢမ့ၢ် ၁၂ သီ, ဟါခိ ၈ န့ၣ်ရံၣ်မုၢ်န့ၣ်ကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

